

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Острозька академія»
Економічний факультет
Кафедра фінансів, обліку і аудиту

**Кваліфікаційна робота
на здобуття освітнього ступеня магістра**

на тему: «КРЕДИТНА ДІЯЛЬНІСТЬ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ»

Виконала студентка 2 курсу, групи ЗМФК-21
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
освітньо-професійної програми
«Фінанси та бізнес-аналітика»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Стасюк Тетяна Юріївна

Керівник – доктор економічних наук, професор
Кривицька Ольга Романівна

Рецензент – викладач
Рутковська Олена Ігорівна

«РОБОТА ДОПУЩЕНА ДО ЗАХИСТУ»

Завідувач кафедри фінансів,
обліку і аудиту _____ (проф., д.е.н. Дем'янчук О.І.)
(підпис)

Протокол № _____ від « ____ » « _____ » 2023 р.

Острог, 2023

АНОТАЦІЯ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра

Тема: Кредитна діяльність комерційного банку

Автор: Стасюк Тетяна Юріївна

Науковий керівник: доктор економічних наук, професор Кривицька Ольга Романівна

Захищена «.....».....202...року.

Короткий зміст праці: Кредитна діяльність комерційних банків є одним з головних факторів отримання прибутків банків.

У першому розділі досліджено теоретичні аспекти кредитної діяльності комерційних банків. Визначено суть, функції та призначення комерційних банків. Розглянуто види діяльності банків, зокрема кредитну діяльність як вид діяльності та вивчено фінансові аспекти кредитної діяльності.

У другому розділі було досліджено динаміку кредитної діяльності банків, проаналізовано фінансові результати банків за 5 років. Вивчено склад кредитного портфелю та вплив кредитної діяльності банків на фінансовий стан. Проаналізовано активи в розрізі кожного з банків, а також активи кожного з банків до загальної кількості активів в Україні. Вивчено динаміку наданих кредитів впродовж 5 років.

У третьому розділі надано поради по визначенні оптимальної структури кредитного портфелю, оцінено якість кредитного портфелю та надані поради, щодо покращення кредитного портфелю банку.

..... Тетяна СТАСЮК

ANNOTATION
qualification work
to obtain a master's degree

Topic: «**Credit activities of commercial banks**»

Author: Stasiuk Tetiana

Academic supervisor: Doctor of Economic Sciences, Professor Olha Kryvytska

Protected by «.....»2023.

Summary of the work: Lending by commercial banks is one of the main factors of bank profits.

In the first chapter, the theoretical aspects of credit activity of commercial banks are investigated. The essence, functions and purpose of commercial banks are defined. The types of activities of banks are considered, in particular credit activity as a type of activity, and the financial aspects of credit activity are studied.

In the second chapter, the dynamics of banks' credit activities were studied, and the financial results of banks for 5 years were analyzed. The composition of the loan portfolio and the impact of banks' credit activity on the financial condition were studied. The assets in the section of each of the banks were analyzed, as well as the assets of each of the banks to the total number of assets in Ukraine. The dynamics of loans granted over 5 years were studied.

The third section provides advice on determining the optimal structure of the loan portfolio, assesses the quality of the loan portfolio and provides advice on improving the bank's loan portfolio.

..... Tetiana STASIUK

Вступ	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ КРЕДИТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ ...	7
1.1.Суть, функції, призначення комерційних банків.....	7
1.2.Кредитна діяльність як вид діяльності банку	15
1.3.Фінансові аспекти кредитної діяльності	23
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1	34
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ КРЕДИТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ В УКРАЇНІ	35
2.1 Динаміка кредитної діяльності комерційних банків.....	35
2.2 Кредитний портфель в розрізі банків.....	41
2.3 Вплив кредитної діяльності на фінансовий стан	46
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2	55
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ КРЕДИТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КЛІМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ	56
3.1. Визначення оптимальної структури кредитного портфелю.....	56
3.2. Підвищення якості кредитного портфеля.....	59
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3	65
ВИСНОВКИ	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	68
ДОДАТКИ	71

Вступ

Актуальність роботи. Діяльність комерційних банків є важливою складовою економіки України. Найбільші прибутки банки отримують саме з кредитної діяльності і тому вона потребує детального дослідження. Зокрема кредитна діяльність стимулює перерозподіл вільних коштів між суб'єктами господарювання і при цьому надає змогу економіці успішно функціонувати. Кредитування комерційних банків є важливим стимулом економічного зростання, адже саме завдяки кредитуванню банки надають підприємствам та фізичним особам необхідний капітал для розвитку бізнесу та особистих потреб.

Метою даної роботи є дослідження стану кредитування комерційних банків та розробка рекомендацій щодо покращення кредитного портфелю банку та кредитування банків в цілому.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати такі завдання:

- досліджено суть, види та функції комерційних банків;
- охарактеризувати види діяльності банків та окремо розглянуто кредитування, як вид діяльності;
- розкрити фінансові аспекти кредитної діяльності комерційних банків;
- здійснити оцінку практичних аспектів кредитної діяльності комерційних банків України;
- обґрунтувати перспективи кредитної діяльності комерційних банків в Україні.

Об'єктом дослідження є комерційні банки України, зокрема: АТ «Ощадбанк», АТ «Приватбанк» та АТ «Укргазбанк».

Предметом дослідження – кредитна діяльність комерційних банків.

Методологічною основою дослідження є методи теоретичного узагальнення, метод порівнянь, методи аналізу та синтезу, операційно-вартісний аналіз, дедуктивний метод, метод використання відносних та абсолютних показників, метод системного аналізу та ін.

Інформаційною базою дослідження є наукові праці як вітчизняних так і іноземних вчених, присвячених питанням дослідження кредитної діяльності

комерційних банків. Серед них доцільно виділити наступних: Азаренкова Г.М., Алексеєнко М. Д., Андрейків Т. Я., Васюренко О. В., Волохата К.О., Диба Я. М., Дрогоруб І. В., Степаненко К. Р., Доценко І. О.

Також було використано аналітичні дослідження українського банківського сектору, матеріали НБУ та фінансова звітність АТ «Ощадбанк», АТ «Приватбанк» та АТ «Укргазбанк»

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ КРЕДИТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ

1.1. Суть, функції, призначення комерційних банків

Історія розвитку банківської діяльності починається, ще з часів Стародавнього Вавилону, саме тоді виникли перші кредитні операції, гроші однієї держави обмінювались на гроші іншої і саме тоді гроші почали приймати на вклади та видавати їх під певні відсотки. Починаючи з 6 століття до н.е. грецькі міста почали карбувати монети та розвивати грошово-кредитні відносини. Деякі історичні джерела свідчать, що перші банківські операції винайшли церковні установи, де зберігалась та накопичилася значна кількість коштів. Оскільки до церков та зокрема вівтарів, злодії ставились з повагою і не грабували їх, то церкви стали в деякій мірі банківськими установами і там зберігалися кошти.

Ренесанс, що тривав приблизно з 14-го по 17-й століття в Європі, був періодом важливого розвитку банківської системи та фінансових інститутів. Саме під час епохи Ренесансу відбулось створення перших комерційних банків. Вони були приватними установами, що створювались за ініціативою та фінансовою підтримкою багатих торговців та підприємців. Ці банки надавали послуги зберігання грошей та обміну валюти. Саме в цей час банки почали видавати позики, що стимулювало розвиток торгівлі.

Внаслідок створення банківської системи розпочалася фінансова революція, що спричинила появу банківських чеків та облігацій і, як наслідок, дозволила ефективніше переміщувати та інвестувати гроші. Ренесанс значно підвищив рівень фінансового розвитку та створив фундамент для подальшого розвитку банківської системи та фінансової інфраструктури. Багато з ідей та інституцій, що виникли під час Ренесансу, мали великий вплив на сучасну банківську індустрію та фінансову систему.

В Україні кредитну систему було започатковано в 1781 році, коли було відкрито перші банківські контори в Києві, Ніжині, Харкові, а в 1782 р. – у Херсоні. Саме тоді в Україні почали діяти великі комерційні банки та почала налагоджуватись мережа ощадних установ.

Внаслідок кредитної реформи 1930 – 1932 рр. було повністю перебудовано банківську систему за функціональною ознакою і тепер складалася з Державного банку СРСР.

Після розпаду СРСР та прийняття Верховною радою України в липні 1991 р. Декларації про державний суверенітет та проголошення України незалежною, демократичною державою було розпочато розвиток власної банківської системи.

20 березня 1991 р. Верховною Радою України був прийнятий Закон «Про банки і банківську діяльність», за яким на базі Української республіканської контори Державного банку СРСР створено Національний банк України. З перших днів його діяльність спрямована на зміцнення державності України, він проводить єдину державну політику у сфері грошового обігу, кредитування та забезпечення стабільності національної грошової одиниці – гривні.

Декларація про державний суверенітет та Закон «Про економічну самостійність Української РСР», яку законодавчо закріпили за нашою державою право самостійного формування власної банківської системи, заклала фундамент створення нових комерційних банків. Уряд розпочав процес приватизації банків та лібералізації фінансового сектору. Перші приватні банки були створені, і банкова інфраструктура почала розвиватися.

У другій половині 1990-х років в Україні розпочалась фінансова криза і для стабілізації ситуації урядом та Національним банком України було вжито ряд заходів, в тому числі реформування банківської системи та прийняття нової Конституції банківської системи.

У період 2010-2020 рр. українська банківська система засвідчувала різні виклики, включаючи фінансову кризу, яка наступила після анексії Криму Росією в 2014 році та конфлікту на сході України. Була проведена реформа

банківського сектору, яка включала націоналізацію та ліквідацію неплатоспроможних банків.

Термін «банк» походить від італійського «banco» й означає «конторка», «лава», «стіл», за яким здійснювався обмін грошей. Французьке слово «banque» означає «скриня», тобто вказує на функцію збереження чогось цінного.

Багатьма мовами світу слово «банк» завдяки його єдиним кореням має аналогічне значення: bank (англ., нім.), banco (італ., ісп.), banque (фр.). В українській мові це слово почало вживатися давно за посередництвом французької мови.

Згідно статті 2 Закону України «Про банки та банківську діяльність»: банки — це установи, функцією яких є кредитування суб'єктів господарської діяльності та громадян за рахунок залучення коштів підприємств, установ, організацій, населення та інших кредитних ресурсів, касове та розрахункове обслуговування народного господарства, виконання валютних та інших банківських операцій, передбачених законом.

У світі існують різні типи банків, кожен з яких спеціалізується на певних видах фінансових послуг. В цілому банки можна класифікувати за різними критеріями. Основними типами банків є:

1. Комерційні банки – найбільш поширений тип банків, які надають широкий спектр фінансових послуг для фізичних осіб і підприємств.

2. Інвестиційні банки – банки, що спеціалізуються на наданні інвестиційних послуг, а саме: розміщення акцій та облігацій, управління активами, фінансування об'єднань та придбань, фінансовий консалтинг, участь в інвестиційних операціях.

3. Центральні банки - є регуляторами грошово-фінансової системи країни. Вони відповідають за монетарну політику країни та емісію грошей, регулюють грошовий обіг та визначають ставки дисконту, що впливають на рівень інфляції та стабільність національної валюти.

4. Регіональні або спеціалізовані банки – вони фокусуються на роботі в певних регіонах та сферах бізнесу. Наприклад, аграрні банки спеціалізуються на обслуговуванні сільськогосподарського сектору.

5. Комерційні банки міжнародного рівня – банки, що мають філії у різних країнах та надають послуги на глобальному рівні.

6. Банки споживчої кооперації – банки, що об'єднують споживчі кооперативи і надають фінансові послуги їх членам.

В роботі детальніше розглянемо діяльність функції та призначення комерційних банків.

Комерційні банки – автономні, незалежні комерційні підприємства, які створені для принесення прибутку та задоволення інтересів власників банку, а також для задоволення суспільних потреб клієнтів, як фізичних, так і юридичних осіб.

Комерційні банки є важливою частиною економіки країни і саме вони концентрують основну частину кредитних ресурсів, а також здійснюють широкий діапазон банківських операцій та фінансових послуг для фізичних та юридичних осіб. Суть комерційних банків полягає в наданні різноманітних фінансових послуг клієнтам та підприємствам з метою отримання прибутку. Основні характеристики комерційних банків включають наступне:

- Залучення та зберігання вкладів: Комерційні банки залучають грошові вклади від клієнтів і підприємств, а потім зберігають їх в своїх банківських рахунках. Клієнти мають доступ до своїх коштів через банкомати, чекові книжки, онлайн-банкінг та інші канали.

- Видача кредитів: Комерційні банки надають позики клієнтам та підприємствам. Це можуть бути особисті кредити, іпотечні кредити, корпоративні кредити тощо. Банки зазвичай заробляють на цьому, вимагаючи відсотки за використання позичених коштів.

- Організація платежів: Комерційні банки здійснюють обробку платежів та переказів коштів між різними клієнтами та компаніями. Вони

також надають послуги з розрахункового обслуговування, такі як чеки, банківські карти і мобільні платежі.

- Інвестиційна діяльність: Багато комерційних банків також займаються інвестиційною діяльністю, вкладаючи гроші у різні фінансові інструменти, такі як акції, облігації, фонди тощо. Вони можуть надавати клієнтам послуги управління активами та портфельними послугами.

- Валютний обмін і торгівля валютами: Комерційні банки можуть проводити операції з обміну валюти для клієнтів та участь у міжнародних валютних ринках.

- Фінансовий порадник: Комерційні банки часто надають клієнтам фінансову консультацію та планування, щоб допомогти їм досягти фінансових цілей.

- Захист вкладів: В багатьох країнах комерційні банки обмежені законом і мають обов'язок забезпечити захист вкладів своїх клієнтів через страхові фонди або інші механізми.

Важливо відзначити, що комерційні банки мають конкурентне середовище, і їхні дії сильно регулюються владними органами та регуляторами для забезпечення стабільності та довіри в системі.

В Україні банки можуть створюватись у формі акціонерного товариства, товариства з обмеженою відповідальністю або кооперативного банку. Учасниками та засновниками банків можуть бути як фізичні так і юридичні особи. При цьому для того аби придбати істотну участь у банку або збільшити її так, щоб володіти чи контролювати 10, 25, 50, 75 відсотків статутного капіталу необхідно отримати письмовий дозвіл Національного банку України.

Основними функціями комерційних банків є:

- Відкриття депозитів для фізичних та юридичних осіб
- Відкриття та обслуговування поточних рахунків клієнтів, в тому числі за допомогою платіжних засобів
- Операції з валютними цінностями
- Купівля та продаж власних цінних паперів

- Організація купівлі-продажу цінних паперів за дорученням клієнтів, в тому числі воєнних облігацій.
- Надання гарантій та інших зобов'язань від третіх осіб, які передбачають їх виконання від третіх осіб.
- Послуги з надання в оренду сейфів та комірок для зберігання документів, грошових коштів та цінностей
- Випуск, обслуговування та купівля-продаж чеків, векселів та інших оборотних платіжних інструментів
- Лізинг
- Випуск банківських платіжних карток та здійснення операцій за допомогою БПК
- Здійснення операцій купівлі-продажу іноземної валюти
- Кредитування фізичних та юридичних осіб

Найважливіша особливість комерційних банків полягає в тому, що вони мають можливість створювати за рахунок кредиту додаткових платіжних засобів, за допомогою збільшення залишків коштів на поточних рахунках клієнтів. Всі інші інститути кредитної системи, крім Центрального банку, не можуть використовувати емітовані кошти як джерело кредитних ресурсів. В той час комерційні банки не мають права емітувати готівкові кошти, оскільки це є монополією центрального банку.

Комерційні банки в Україні виконують різноманітні функції та мають різні призначення в економіці країни. Основні призначення комерційних банків в Україні включають наступні аспекти:

- Забезпечення фінансових послуг: Комерційні банки надають різні фінансові послуги, такі як зберігання грошей, надання кредитів, обробка платежів, видача банківських карток, перекази грошей тощо. Вони забезпечують клієнтів і підприємства необхідними фінансовими інструментами та послугами.
- Фінансування підприємств: Комерційні банки грають важливу роль у фінансуванні підприємств в Україні. Вони надають корпоративні кредити,

іпотечні позики та інші види фінансової підтримки, що сприяють розвитку бізнесу.

- Залучення та зберігання вкладів: Комерційні банки залучають грошові вклади від клієнтів та підприємств і забезпечують їхню безпеку та ліквідність. Вклади можуть бути використані для надання кредитів та інших операцій.

- Формування інвестиційного портфеля: Комерційні банки здійснюють інвестиційну діяльність, вкладаючи кошти у різні фінансові інструменти, такі як акції, облігації, цінні папери та інші активи. Вони також можуть надавати клієнтам послуги з управління активами.

- Зовнішньоекономічні операції: Комерційні банки беруть участь у фінансових операціях з іншими країнами, обслуговуючи міжнародну торгівлю та валютний обмін.

- Розширення фінансової інфраструктури: Комерційні банки сприяють розвитку фінансової інфраструктури України, включаючи розвиток мережі банкоматів, розрахункових систем, електронних платіжних сервісів та інфраструктури для онлайн-банкінгу.

- Стабільність фінансової системи: Комерційні банки сприяють збереженню стабільності фінансової системи України, дотримуючись вимог і стандартів, встановлених регуляторами та Національним банком України.

- Економічний розвиток: Комерційні банки є важливими джерелами фінансування для різних галузей економіки, що сприяє розвитку та росту виробництва та послуг.

- Захист інтересів клієнтів: Комерційні банки зобов'язані забезпечувати конфіденційність та безпеку фінансових операцій своїх клієнтів та дотримуватися вимог захисту прав споживачів фінансових послуг.

Комерційні банки в Україні є важливим елементом фінансової системи та сприяють розвитку економіки країни, забезпечуючи доступ до фінансових послуг та фінансування для різних сфер діяльності.

Банки можуть займатися різними видами діяльності, залежно від їхньої спеціалізації та стратегічних цілей. Основні види діяльності банків включають:

1. Видача кредитів: Банки надають кредити клієнтам та підприємствам. Це можуть бути особисті кредити, іпотечні позики, корпоративні кредити та інші види позик. Банки зазвичай заробляють на цьому, вимагаючи відсотки за використання позичених коштів.

2. Приймання депозитів: Банки приймають грошові вклади від фізичних осіб та підприємств. Депозити можуть бути на поточний рахунок, депозитний рахунок, заощадження тощо. Клієнти зазвичай отримують відсоток за зберігання своїх коштів на банківському рахунку.

3. Інвестиційна діяльність: Деякі банки спеціалізуються на інвестиційній діяльності, вкладаючи кошти у різні фінансові інструменти, такі як акції, облігації, цінні папери, пайові фонди та інші активи. Вони можуть надавати клієнтам послуги управління активами.

4. Розрахункова та платіжна діяльність: Банки забезпечують обробку платежів та транзакцій між різними клієнтами та підприємствами. Вони надають послуги з переказу грошей, видання чеків, електронні платіжні системи та банківські картки.

5. Фінансові консультації та управління активами: Банки можуть надавати клієнтам фінансові консультації та допомагати їм розробити стратегії інвестування та планування фінансів. Вони також можуть керувати активами клієнтів на їхнє замовлення.

6. Валютний обмін та міжнародні операції: Деякі банки спеціалізуються на валютних операціях та надають послуги з обміну валют і торгівлі валютами. Вони беруть участь у міжнародних фінансових операціях та обслуговують міжнародну торгівлю.

7. Корпоративний банкінг: Це вид банківської діяльності, який спрямований на обслуговування корпоративних клієнтів та підприємств. Корпоративні банки надають послуги управління корпоративними фінансами,

фінансуванням, обслуговуванням платіжної системи та інші фінансові послуги підприємствам.

8. Ризиковий капітал (венчурний капітал): Деякі банки інвестують в стартапи та нові компанії, надаючи їм фінансову підтримку у вигляді ризикового капіталу. Це сприяє розвитку нових інноваційних проєктів.

9. Видача гарантій та боргових інструментів: Банки можуть видають гарантії та боргові інструменти, які гарантують виконання фінансових зобов'язань перед третіми сторонами.

10. Робота з нерухомістю: Деякі банки надають послуги іпотечного кредитування та операції з нерухомістю, включаючи продаж, обслуговування та оцінку нерухомості.

11. Розробка фінансових продуктів: Банки розробляють різні фінансові продукти та пакети послуг, які відповідають потребам своїх клієнтів. Це може включати спеціалізовані продукти для вкладів, кредитів, інвестицій та інше.

12. Фінансовий порадник: Банки надають клієнтам фінансову консультацію та рекомендації щодо оптимального управління їхніми фінансами та інвестиціями.

13. Захист інтересів клієнтів: Банки зобов'язані забезпечувати конфіденційність та безпеку фінансових операцій своїх клієнтів та дотримуватися вимог захисту прав споживачів фінансових послуг.

1.2. Кредитна діяльність як вид діяльності банку

Кредитна діяльність є однією з ключових видів діяльності банків і включає в себе надання фінансових ресурсів, відомих як кредити або позики, клієнтам та підприємствам на умовах повернення з відсотками. Ця діяльність має значний вплив на економіку та фінансову систему, оскільки банки виступають посередниками між тими, хто має надлишок грошей (депозитарії), і тими, хто потребує кредитів (позичальники).

Кредит - грошові кошти, що передаються Клієнту в тимчасове користування на умовах забезпеченості (за необхідності), повернення, строковості, платності та цільового характеру використання, який може бути передбачений за згодою між Банком та Клієнтом.

Існує два способи погашення кредиту: класичний та ануїтет.

Класичний спосіб передбачає, що основний борг виплачується рівними частинами, а % нараховуються на залишок заборгованості. Зі зменшенням суми боргу зменшуються і процентні виплати, які нараховуються на залишок заборгованості, тому зменшуються і розміри щомісячних платежів.

В той час ануїтет передбачає виплату рівних сум щомісяця, Ця сума складається з частини погашення тіла кредиту та відсотків за користування кредитом. Детальніше схему погашення можна розглянути на рис. 1.1.

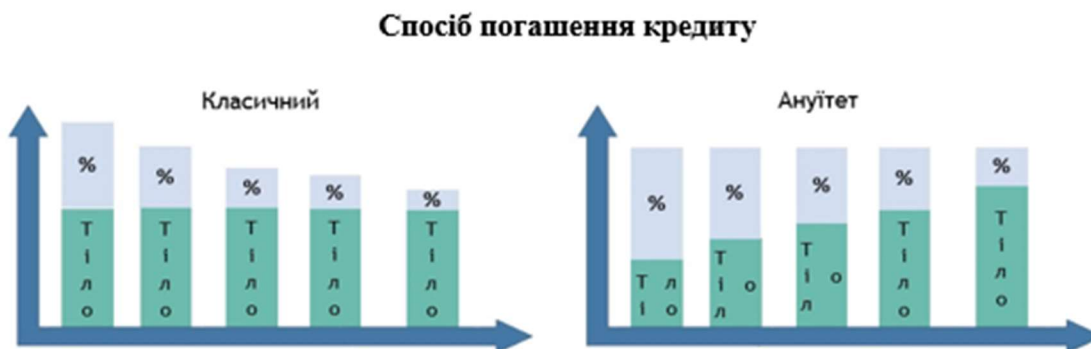

Рис. 1.1 Способи погашення кредиту

На сьогоднішній рівень споживчого кредитування в Україні досить високий. Формами споживчого кредитування є не лише отримання готівкових кредитів на будь які потреби, а й отримання коштів на придбання житлової та нежитлової нерухомості, транспорту. Також серед людей молодого та середнього віку поширено кредитування за допомогою кредитних карт. Різні види та форми кредиту забезпечують розширення банківських послуг

Однією з форм банківського кредитування є кредитні картки, на які встановлюється кредитна лінія. Кредитна лінія – вид кредиту, надання якого здійснюється повністю або частинами в узгоджені сторонами строки протягом

строку кредитування. При цьому може бути передбачено право споживача отримати кредит у межах встановленого кредитного ліміту у разі часткового або повного погашення кредиту протягом строку кредитування, визначеного в договорі про споживчий кредит. Більшість банків надають пільговий період для своїх користувачів і якщо вміти вчасно погасити ліміт не потрібно переплачувати відсотки за користування кредитом.

Одним з популярних видів кредитної лінії є розстрочка, яку пропонують багато магазинів на придбання своїх товарів. Співпрацюючи з банком, магазин пропонує придбати товари в розстрочку, сплативши за покупку кредитними коштами і впродовж певного часу розраховується за товар рівними частинами, що значно знижує навантаження на його бюджет, при цьому клієнт не переплачує відсотки.

Ще одним з різновидів споживчого кредитування є кредит на придбання транспортних засобів. Кредит надається в безготівковій формі і кошти зараховуються на поточний рахунок позичальника з подальшим перерахуванням на рахунок продавця. Після отримання кредиту, позичальник щомісячно має сплачувати заборгованість, шляхом перерахування коштів на свій поточний рахунок до 20 числа кожного місяця, після того як кошти з'являються на рахунку в день сплати кредиту гроші з рахунку автоматично перераховуються на погашення кредиту. Щомісячно клієнт має платити мінімальну суму коштів визначену банком при оформленні позики, однак він може сплачувати і більшу суму. При отриманні кредиту на авто можуть бути встановлені різні відсоткові ставки, на які впливають певні чинники, а саме: первинний внесок позичальника – чим більший відсоток від вартості транспортного засобу позичальник готовий заплатити з власних коштів на рахунок продавця, відповідно тим менша буде відсоткова ставка по кредиту. Також важливу роль відіграє термін кредитування, який може коливатися від 1 до 30 років. Чим менший термін, тим менший відсоток переплат. При кредитуванні транспортного засобу обов'язковою умовою є наявність офіційного підтвердженого доходу. Зазвичай, при розгляді заявок від

позичальника, має бути надана довідка з місця роботи з офіційними доходами не менше ніж за 6 місяців. Кредит на покупку транспортних засобів, може бути використаний, як для покупки нового так і для покупки вживаного авто. Залежно від того чи нове чи старе авто буде купуватись, банками надаються різні умови.

Також різновидом споживчого кредитування є кредити на купівлю нерухомості або іпотечні кредити. Іпотека – вид забезпечення виконання зобов'язання нерухомим майном, що залишається у володінні і користуванні Іпотекодавця, згідно з яким Іпотекодержатель має право в разі невиконання боржником забезпеченого іпотекою зобов'язання одержати задоволення своїх вимог за рахунок предмета іпотеки переважно перед іншими кредиторами цього боржника у порядку, встановленому законодавством. З 2009 року в Україні іпотечні кредити надаються лише в національній валюті.

Нерухомість в іпотеку може бути придбана як на первинному, так і на вторинному ринку. При покупці нерухомості на первинному ринку обов'язковим забезпеченням виступає договір права власності на майбутнє нерухоме майно. При придбанні нерухомості на вторинному ринку обов'язковим забезпеченням є нерухоме майно, що купується або інше нерухоме майно, яке належить іпотекодавцю.

Кредитування для банків є одним з основних способів отримання прибутку, тому воно дуже важливе для їх успішної діяльності і відповідно конкуренція серед банків, які надають споживчі кредити стабільно зростає, що дає змогу позичальникам отримувати вигідніші умови.

Основні аспекти кредитної діяльності банків включають наступне:

1. Надання кредитів: Банки надають кредити або позики своїм клієнтам та підприємствам. Це можуть бути різні види кредитів, включаючи:
 - Особисті кредити: На покупку товарів і послуг, для фінансування освіти, медичних витрат і т. д.
 - Іпотечні кредити: Для придбання житла.

- Корпоративні кредити: для фінансування бізнесу, розширення виробництва, придбання обладнання тощо.

2. Визначення відсоткової ставки: банки встановлюють відсоткові ставки на кредити, які вони надають. Ці ставки визначаються на підставі багатьох факторів, включаючи рівень ризику, поточні ринкові умови і рівень конкуренції в банківському секторі.

3. Оцінка кредитного ризику: банки здійснюють аналіз кредитоспроможності позичальників для визначення ризику неповернення кредиту. Це включає в себе оцінку кредитної історії, фінансового стану та здатності позичальника повернути кредит.

4. Управління портфелем кредитів: банки управляють своїми портфелями кредитів, моніторячи їхній стан та ризики. Вони можуть також використовувати інструменти для зменшення ризику, такі як страхування кредитів.

5. Створення резервів на покриття можливих збитків: банки створюють резерви для виплати можливих збитків в результаті неповернення кредитів. Це робиться для забезпечення фінансової стійкості банку та зменшення ризику.

6. Прийняття рішень щодо кредитування: банки приймають рішення про надання кредиту на основі аналізу кредитного ризику та внутрішніх політик банку.

7. Моніторинг та виконання кредитних угод: банки моніторять виконання кредитних угод та вимагають від позичальників виконання умов кредитних договорів.

8. Фінансовий облік і звітність: банки ведуть фінансовий облік кредитів та звітування про них перед регуляторами та сторонніми зацікавленими особами.

Кредитна діяльність банків є важливим механізмом для фінансування і розвитку економіки. Вона дозволяє клієнтам та підприємствам отримувати необхідні фінансові ресурси для вирішення своїх потреб та розвитку бізнесу,

при цьому банки забезпечують повернення кредитів з відсотками, що сприяє їхній прибутковості та фінансовій стійкості.

Усвідомлення важливості споживчого кредитування економіки підштовхнуло нашу державу до створення єдиного нормативного правового акту, регулюючого відносини у цій сфері. Однак, незважаючи на його прийняття, проблеми, що існували, не зникли вмиль. Це пов'язано з тим, що закон від 21.12.2013 № 353-З «Про споживчий кредит (позика)» поширює свою дію тільки на відносини, що знову виникли, а негативні наслідки, які ми спостерігаємо зараз, тягнуться з минулого. Зважаючи на це, говорити про стабільність функціонування системи фінансових інститутів у цій сфері доводиться лише в майбутньому часі. Виходячи з цього, існує об'єктивна необхідність врегулювання назрілих суспільно-економічних проблем шляхом прийняття рішень, які б встановили належний рівень захисту прав кредиторів та позичальників [2].

У юридичній літературі наполегливо відстоювали думку про необхідність якнайшвидшого вирішення нагального завдання побудови доступної, зрозумілої та ефективної системи забезпечення населення кредитними ресурсами саме на законодавчому рівні.

Відразу слід зазначити широту сфери застосування нового Закону: він регулює відносини, пов'язані із укладанням та виконанням не забезпечених іпотекою кредитного договору та договору позики між фізичною особою, яка запозичує кошти з метою, не пов'язаних із здійсненням підприємницької діяльності, та кредитною організацією чи іншим суб'єктом цивільного права, що займаються на основі федеральних законів про них професійною діяльністю з надання споживчих позик (мікрофінансові організації, кредитні кооперативи, ломбарди та ін.).

Проте нас цікавлять фінансові аспекти споживчого кредитування. За даними Національного банку України, на початок 2021 року загальна сума споживчих кредитів в Україні становила 154,7 мільярдів гривень, що на 8,5%

більше, ніж у попередньому році. За період з 2015 року зростання суми споживчих кредитів становить більше 300%.

Також варто відзначити, що за даними Державної служби статистики України, у 2020 році обсяг виплат з боку населення за споживчими кредитами збільшився на 4,7% порівняно з 2019 роком і становив 132 мільярди гривень.

Фактори, що впливають на розвиток споживчого кредитування в Україні

1. Економічний розвиток країни. Зростання рівня життя та економічний розвиток країни сприяють збільшенню попиту на різні товари та послуги, що в свою чергу сприяє зростанню споживчого кредитування.

2. Зміна ставок інтересу за кредитами. Зниження ставок інтересу за кредитами зробило їх доступнішими для населення, що призвело до збільшення обсягів споживчого кредитування.[3]

3. Розвиток банківської системи. Розвиток банківської системи в Україні стимулює конкуренцію між банками та підвищення рівня обслуговування клієнтів, що сприяє збільшенню кількості виділених споживчих кредитів.

4. Розширення асортименту товарів та послуг. Зростання асортименту товарів та послуг, які можна придбати за допомогою споживчих кредитів, також є фактором, що сприяє збільшенню споживчого кредитування.

5. Зміна способів розрахунків. За останні роки зросла популярність безготівкових розрахунків, що сприяє збільшенню попиту на кредитні карти та інші кредитні продукти, що можуть бути використані для безготівкових платежів.

6. Пандемія COVID-19. Пандемія COVID-19 вплинула на економічну ситуацію в Україні та в світі, що викликало зменшення платоспроможності населення та зростання попиту на споживчі кредити.

7. Дослідження стану споживчого кредитування в Україні.

8. Для проведення дослідження стану споживчого кредитування в Україні було використано дані Національного банку України та Державної служби статистики України за період з 2015 по 2021 роки.

9. За результатами дослідження встановлено, що в Україні за останні роки відбулося значне зростання споживчого кредитування. За період з 2015 року зростання суми споживчих кредитів становить більше 300%. За останній рік попит на споживчі кредити виріс на 8,5%. Водночас, збільшення кількості виділених кредитів не є однаково рівномірним по всіх регіонах України. За даними Державної служби статистики, найбільше кредитів виділено в Київській, Дніпропетровській та Одеській областях [4, 5].

За даними НБУ, у 2020 році в Україні видали 1,7 млн нових споживчих кредитів на загальну суму 60,6 млрд грн, що на 15,4% менше, ніж у 2019 році. При цьому, відсоткові ставки за споживчими кредитами зменшилися на 3,7 відсоткових пункти, що свідчить про конкуренцію між банками на ринку споживчого кредитування.

За результатами дослідження «Кредитний портрет України 2020» від компанії «Creditkasa», найбільш поширеним видом споживчих кредитів є кредити на покупку автомобіля (44,2%), за ними йдуть кредити на покупку меблів та іншого обладнання для дому (24,7%), кредити на покупку техніки та електроніки (17,9%) та кредити на ремонт житла (13,1%).

Одним з головних ризиків споживчого кредитування є невиконання кредиту. Невиплата кредиту може стати настільки серйозною проблемою, що може призвести до банкрутства та загрози фінансової стабільності банку [6].

За даними НБУ, кількість неповернутих кредитів населенням у 2020 році склала 11,6% від загального обсягу споживчих кредитів, що на 1,4 відсоткових пункти більше, ніж у 2019 році. Однак, за даними Creditkasa, загальна кількість неплатоспроможних боржників зменшилася на 3,3% в порівнянні з 2019 роком.

Також, ризиковим фактором є зміна валютних курсів, оскільки більшість кредитів надаються в іноземній валюті (зазвичай, євро чи долари). У разі зростання вартості валюти сплачувати кредит стає складніше, що може призвести до збитків для боржника та банку.

Споживче кредитування може призвести до зростання витрат населення, що може негативно впливати на економіку в цілому. Більшість банків

вимагають від клієнтів додаткових платежів за страхування кредиту, що збільшує вартість кредиту для боржника. Окрім того, виплати за кредит можуть складати значну частину доходу населення, що може зменшити їх розпорядження доходами та витратити гроші, які можна було б використати на інші потреби .

За видами споживчих кредитів, найбільш популярними є кредити на придбання автомобілів (більше 40% від загальної суми виділених кредитів), кредити на ремонт та обладнання житла (більше 20% від загальної суми) та кредити на відпочинок (більше 10% від загальної суми).

Згідно з даними Національного банку України, середня процентна ставка за споживчими кредитами становить близько 20% на рік, що є значно вищим порівняно з процентними ставками за кредитами на розвиток бізнесу.

1.3. Фінансові аспекти кредитної діяльності

Фінансові аспекти кредитної діяльності банків є ключовими, оскільки ця діяльність впливає на балансовий стан банку, прибутковість та ризики, з якими він стикається.

Облікова ставка – монетарний інструмент та один із методів стримування інфляції. Цей показник визначає відсоток, під який Національний банк надає кредити комерційним банкам.

Облікова ставка впливає на відсотки під які комерційні банки надають кредити фізичним та юридичним особам.

Це сприяє здешевленню банківських кредитів та зниженню ставок за депозитами. Коли банк знижує облікову ставку, то у такий спосіб хоче стимулювати зростання економіки.

Оскільки облікова ставка впливає на відсоток, під який комерційні банки отримують гроші у центрального банку і як результат вона впливає і на відсоток, під який комерційні банки дають позики громадянам та бізнесу. Тому чим вона нижча, тим дешевші для банків рефінансування позики та банківські кредити для громадян. Тобто, якщо національний банк збільшує облікову ставку вартість кредиту збільшується та відсоткова ставка відповідно зростає.

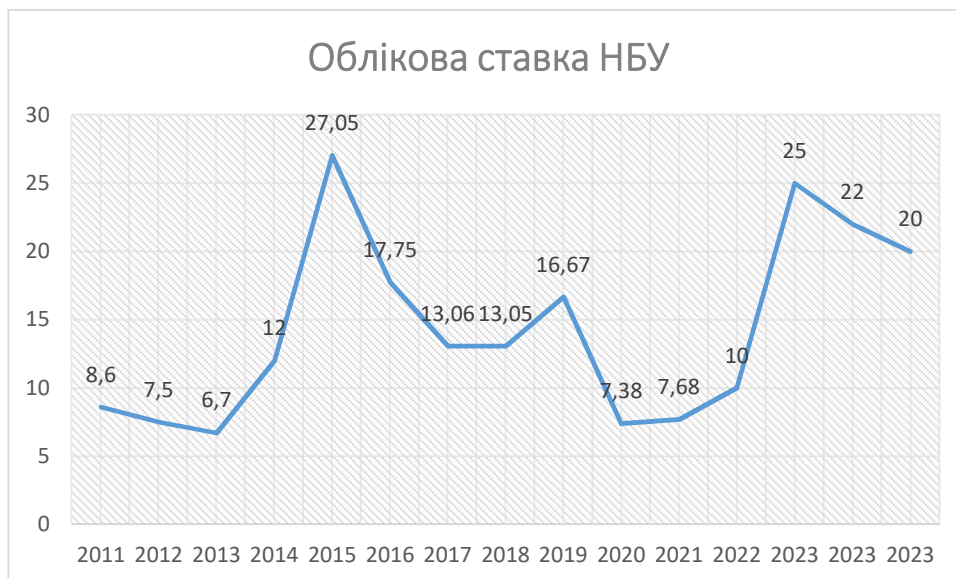

Рис. 1.2 Облікова ставка НБУ 2011-2023 рр

Рис. 1.2 показує, що впродовж 2011 – 2023 рр облікова ставка в Україні набуває різних значень і змінюється залежно від політичної та економічної ситуації. Найвищого значення облікова ставка набула в 2015 рр., після анексії Криму та початку Революції Гідності, поступово ситуація нормалізувалася і Національним банком було знижено облікову ставку, однак початок пандемії COVID-19, знову призвів до зростання облікової ставки. Після початку повномасштабної війни в лютому 2022 року облікову ставку було збільшено до 25% і на такому рівні вона протрималась до липня 2023 р.. З 28 липня облікову ставку було знижено до 22%, а з 15 вересня 2023 року до 20%.

Зміни облікової ставки призводять до змін відсоткових ставок за депозитами та кредитами. Відповідно чим сильніше зростає облікова ставка, тим більшими стають ставки за кредитами та за депозитами. Що позитивно впливає на бажання населення розміщувати кошти на депозит та, відповідно, негативно впливає на бажання отримувати кредит в банку, оскільки рівень платоспроможності населення знижується.

Оцінка ефективності банківської діяльності є одним із найважливіших завдань економічного аналізу, вирішення якого ґрунтується на застосуванні методу коефіцієнтів. Сутність методу коефіцієнтів полягає у побудові системи взаємозв'язаних показників, які всебічно характеризують стан і динаміку об'єкта дослідження. Розраховані коефіцієнти дають змогу фінансовому аналітику поглибити висновки про фінансовий стан банку, оскільки абсолютні значення дають повну картину лише у виняткових випадках.

Розрахунки показників ліквідності є важливою складовою аналізу фінансової діяльності банку. Показники ліквідності допомагають банкам та їх регуляторам визначити, наскільки здатний банк виконувати свої фінансові зобов'язання в строк. Вони допомагають уникнути фінансових труднощів і неплатоспроможності банку. Ці показники можуть вказувати на рівень ризику і стійкості банку перед різними фінансовими викликами та стрес-тестами. Раннє виявлення проблем з ліквідністю дозволяє банкам реагувати швидко та

вживати заходів для запобігання фінансовим кризам та втратам. Здатність банку виконувати свої зобов'язання в строк є важливою для довіри клієнтів і вкладників. Висока ліквідність може підвищити довіру до банку. Показники ліквідності також можуть впливати на можливість банку надавати кредити та визначати умови цього кредитування.

Зазвичай у практиці для регулювання та аналізу ліквідності банку центральні банки застосовують кілька коефіцієнтів ліквідності. Очевидним є те, що одним коефіцієнтом простіше керувати як комерційному банку, так і центральному. Проте система багатьох коефіцієнтів дає змогу центральному банку гнучкіше проводити свою політику резервних вимог, наприклад, змінювати рівень вимог для однієї категорії депозитів і залишати його без зміни для іншої. Це посилює ефективність управління ліквідністю банківської системи з боку центрального банку. Також система багатьох коефіцієнтів є більш прийнятною, тому що дає змогу враховувати різні рівні коливання, які притаманні різним категоріям депозитів, і навпаки, передбачає диференціацію ступеня ризику ліквідності для активів.

Згідно постанови НБУ від 28 серпня 2001 р. № 368 було затверджено Інструкцію про порядок регулювання діяльності банків України, якою для банків встановлено такі нормативи ліквідності:

- Норматив миттєвої ліквідності (Н4) використовується для контролю здатності банку забезпечити вчасне виконання своїх грошових зобов'язань за рахунок високоліквідних активів

$$H4 = \frac{K_a + K_p}{P_p} * 100\% \quad (1.1)$$

З яких K_a – сума коштів у касі, K_p – сума коштів на кореспондентських рахунках, P_p – зобов'язання банку, що обліковуються на поточних рахунках.

До зобов'язань, що обліковуються за поточними рахунками, належать кошти до запитання інших банків, розміщені в банку (у тому числі кошти НБУ), кошти бюджетів, кошти до запитання юридичних та фізичних осіб, кошти на клірингових та транзитних рахунках.

Нормативне значення нормативу Н4 має бути не менше 20 %.

- Норматив поточної ліквідності (Н5) – розраховується для визначення збалансованості строків і сум ліквідних активів та зобов'язань банку.

$$H5 = \frac{A}{Z} * 100\% (1.2)$$

З яких А - активи первинної та вторинної ліквідності, Z – зобов'язання банку.

До активів первинної та вторинної ліквідності при розрахунку нормативу Н5 належать готівка в касі, банківські метали, кошти на кореспондентських рахунках і строкові депозити в НБУ та інших банках, боргові цінні папери, що рефінансуються та емітовані НБУ, інші боргові цінні папери в портфелі банку на продаж та інвестиції, надані кредити.

До зобов'язань належать кошти до запитання і строкові депозити інших банків та клієнтів, кошти бюджетів України, кредити, одержані від НБУ та інших банків, цінні папери власного боргу, емітовані банком, субординований борг банку, зобов'язання і вимоги за всіма видами гарантій, порук, авалів, зобов'язання з кредитування, що надані клієнтам і банкам.

Нормативне значення нормативу Н5 з 1 січня 2003 р. має бути не менше ніж 40 %.

- Норматив короткострокової ліквідності (Н6) встановлюється для контролю за здатністю банку виконувати прийняті ним короткострокові зобов'язання за рахунок ліквідних активів

$$H6 = \frac{A_{л}}{Z_{к}} * 100\% (1.3)$$

З яких $A_{л}$ – ліквідні активи, $Z_{к}$ – короткострокові зобов'язання.

До ліквідних активів при розрахунку цього нормативу відносять готівкові кошти, банківські метали, кошти на кореспондентських рахунках і короткострокові депозити в НБУ та інших банках, короткострокові кредити, що надані іншим банкам.

До зобов'язань належать кошти до запитання та короткострокові депозити інших банків і клієнтів, кошти бюджету України, короткострокові

кредити, одержані від НБУ та інших банків, короткострокові цінні папери власного боргу, емітовані банком, зобо-в'язання за всіма видами гарантій, порук, авалів, зобов'язання з кредитування, що надані клієнтам і банкам.

Нормативне значення нормативу Н6 має бути не менше 20 %.

Рентабельність банку - це фінансовий показник, який показує на прибутковість діяльності та його здатність банку генерувати прибутки від різних операцій. Цей показник є важливим для оцінки фінансової стабільності та успішності банку.

Рентабельність банку може бути виміряна за допомогою різних показників, розглянемо деякі з них:

1. Рентабельність активів (ROA) – розраховує наскільки вигідними є активи підприємства в розрахунку прибутковості банку. Рентабельність активів вказує на ефективність ведення бізнесу, тобто скільки прибутку компанія отримує, витрачаючи певну суму.

$$ROA = \frac{\text{чистий прибуток}}{\text{загальний обсяг активів}} * 100 \quad (1.4)$$

- «Чистий прибуток» представляє собою прибуток банку після вирахування всіх витрат і податків.
- «Загальний обсяг активів» включає всі активи банку, які використовуються для здійснення фінансової діяльності, включаючи кредити, інвестиції та інші фінансові інструменти.

2. Рентабельність власного капіталу (ROE) – показує наскільки ефективно банк використовує власний капітал, тобто скільки прибутку згенеровано на кожну гривню залучених власних коштів.

$$ROE = \frac{\text{чистий прибуток}}{\text{власний капітал}} * 100 \quad (1.5)$$

- «Чистий прибуток» представляє собою прибуток банку після вирахування всіх витрат і податків.

- «Власний капітал» включає всі витрати, які належать власникам банку або акціонерам, включаючи вкладений капітал та накопичений прибуток з попередніх періодів.

ROE є показником для оцінки фінансової результативності банку, що вказує на те, яке відношення між прибутком та власними коштами банку. Високий ROE повідомляє про те, що банку вдається отримувати високий та ефективно використовувати свій капітал.

3. Чиста процентна маржа (NIM) - є показником, що дозволяє оцінити виваженість процентної політики банку. Чиста процентна маржа відображає міру (ступінь) ефективності використання активів залежно від вартості залучених банком ресурсів. Її вважають основним джерелом формування прибутку комерційного банку.

$$NIM = \frac{\text{відсоткові доходи} - \text{відсоткові витрати}}{\text{загальний обсяг активів}} * 100 \quad (1.6)$$

- «Відсоткові доходи» включають усі доходи банку, які відзначаються відсотками, такі як відсотки від кредитів, зобов'язань та інших фінансових інструментів.

- «Відсоткові витрати» охоплюють витрати, пов'язані з обслуговуванням депозитів та іншими джерелами залучення коштів, такі як відсотки, сплачені депозитам.

- «Загальний обсяг активів» включає всі активи банку, які використовуються для здійснення фінансової діяльності, включаючи кредити, інвестиції та інші фінансові інструменти.

Вища чиста процентна маржа грошей свідчить про те, що банк здатен заробляти більше на відсотках, ніж витрачає на їхнє залучення. Низька маржа може свідчити про конкурентний ринок або високу вартість залучення коштів. Банки завжди прагнуть підтримувати або підвищувати свою чисту процентну маржу для підвищення прибутковості своєї діяльності.

Фінансова діяльність банку має значний вплив на різні аспекти економіки і суспільства. Ось деякі з основних впливів фінансової діяльності банку:

1. Забезпечення фінансової стабільності : Банки є ключовими установами для збереження і розподілу грошей, і вони грають важливу роль у забезпеченні фінансової стабільності. Вони надають депозитні послуги, що дозволяють людям та підприємствам зберігати свої гроші та отримувати доступ до них за потреби.

2. Кредитування господарства : Банки надають кредити підприємствам та приватним особам, що сприяє розвитку господарства. Кредити допомагають підприємствам інвестувати в розширення бізнесу, створення нових робочих місць та інновації.

3. Управління ризиками : Банки надають фінансові інструменти для управління ризиками, такими як страхування, форвардні та опціонні угоди. Це деякі підприємствам та інвесторам захистити свої інтереси в умовах фінансової нестабільності.

4. Грошова політика : Банки, особливо центральні банки, грають важливу роль у формуванні грошової політики країни. Вони починають ставки рефінансування та інші інструменти для регулювання грошового обігу та інфляції.

5. Фінансова інтермедіація : Банки допомагають перерозподіляти фінансові ресурси від тих, хто має надлишок коштів, до тих, хто потребує капіталу. Це сприяє розвитку інвестицій та економічному зростанню.

6. Фінансова освіта та консультації : Банки надають клієнтам послуги з фінансової освіти та консультації, які допомагають людям краще зрозуміти фінансові аспекти та прийняти обґрунтовані фінансові рішення.

7. Розвиток фінансових ринків : Банки грають важливу роль у розвитку фінансових ринків, де котируються цінні папери, валюта та інші фінансові інструменти. Це створює можливості для інвесторів та компаній залучати капітал та управляти ризиками.

8. Платіжні послуги : Банки надають послуги з переказу грошей, електронних платежів та інших фінансових транзакцій, які забезпечують швидкі та зручні платежі.

9. Економічна нерівність : Фінансова діяльність банків може впливати на рівень економічної нерівності. Висока відсоткова ставка на кредити та обслуговування може обтяжувати низько дохідних клієнтів і підвищувати нерівність.

10. Визначення відсоткових ставок : Банки встановлюють відсоткові ставки для депозитів і кредитів. Рівень цих ставок впливає на витрати позичальників і доходи вкладників, і це може мати значний вплив на споживчий ринок та інвестиції.

Вплив фінансової діяльності банку на економіку і суспільство великий і багатогранний. Ефективна фінансова система, в якій банки грають ключову роль, є фундаментом для стабільності та зростання економіки. Однак важливо досягти того, що невірний або неетичний підхід до фінансової діяльності може призвести до фінансової кризи і соціальних проблем.

Банки встановлюють різні відсоткові ставки на кредити.

Відсоткова ставка по кредитах створена на основі різних факторів і може відрізнятися в різних банках. Основні фактори, які впливають на відсоткову ставку по кредитах, включають наступні:

1. Кредитний ризик : Банки оцінюють кредитний ризик позичальника. Це означає, що більш високий ризик неповернення кредиту призведе до вищої відсоткової ставки. Фактори, що враховуються, включають кредитну історію, кредитний рейтинг, стабільність доходу та інші фінансові ресурси позичальника.

2. Ринкова ставка : Відсоткова ставка, яка пропонується банком, також залежить від загальних рівнів ринкових ставок. Якщо загальний рівень ставок високий, то й відсоткова ставка по кредитах буде вищою.

3. Тип кредиту : Різні типи кредитів можуть мати різну відсоткову ставку. Наприклад, мати іпотечні кредити можуть іншу поставити відповідно з особистими кредитами та кредитними картками.

4. Термін кредиту : Термін позики також впливає на відсоткову ставку. Зазвичай, короткострокові кредити мають вищі ставки, а довгострокові - нижчі.

5. Фінансовий стан банку : Банк, який надає кредит, також має вплив на відсоткову ставку. Фінансова стабільність банку, його рейтинг та інші фактори, які можуть впливати на ставку.

6. Забезпечення кредиту : Якщо позичальник забезпечує якісне забезпечення, наприклад, нерухомість або цінність, це може допомогти відмовитися від ризику банку та втратити відсоткову ставку.

7. Ринкова кон'юнктура : Економічні умови та фінансові ринки можуть впливати на ставки. Кризи та нестабільність можуть призвести до підвищення відсоткових ставок.

Перед прийняттям рішення про надання кредиту банківська установа проводить ряд операцій і досліджень. Одним з них є оцінка кредитного ризику.

Оцінка кредитного ризику - це процес визначення ймовірності неповернення позичальником (дебітором) позикового капіталу або невиконання інших фінансових зобов'язань перед кредитором (банком або іншою фінансовою установою). Оцінка кредитного ризику відіграє важливу роль у фінансовому секторі, оскільки вона зацікавлена банками та іншими кредиторами прийняти рішення щодо надання кредитів і визначення відсоткових ставок.

Кредитний ризик – ризик пов'язаний з можливістю неповернення позичальником позичених коштів або неплатоспроможністю позичальника.

Оцінка кредитного ризику включає в себе наступні етапи:

1. Збір інформації про позичальника – банк отримує від позичальника документи, фінансову звітність, податкову історію, структуру власності та перевіряє кредитну історію.

2. Аналіз фінансового стану – проводиться розрахунок платоспроможності позичальника та членів його сім'ї.

Наприклад, при розрахунку фінансового стану позичальника, який планує купувати в кредит квартиру, враховуються доходи позичальника та членів його сім'ї, за наявності.

В розрахунку фінансового стану наявні 2 колонки, які заповнюються. Відповідно однією з них є доходи позичальника, а іншою витрати.

В колонці доходи наявні наступні позиції:

- Дохід від основного місця роботи (вноситься сума нарахованого доходу)
- Доходи від підприємницької діяльності (розраховується на основі фінансової звітності за попередній рік та за наявності за поточний рік. Залежно від КВЕДу враховується певна сума чистого доходу)
- Дохід від не основного місця роботи.
- Аліменти
- Інші доходи

Колонка про витрати містить наступні позиції:

- Податкові витрати (вноситься сума витрат на податкові платежі)
- Комунальні послуги (при оцінці фінансового стану враховуються витрати на комунальні послуги. Формула розрахунку наведена нижче.

$$V = \text{Площа} * \frac{\text{прожитковий мінімум}}{100} \quad (1.7)$$

- Витрати на обслуговування наявних кредитів (вноситься інформація з Всеукраїнського та Міжнародного бюро кредитних історій, про наявні в позичальника відкриті кредити)
- Інші витрати

При розрахунку фінансового стану обов'язково враховується наявність дітей і відповідно витрати на їх утримання. Якщо в позичальника наявні неповнолітні діти то на утримання кожного від офіційного доходу віднімається прожитковий мінімум.

Після розрахунку фінансового стану, якщо врахувати всі доходи та витрати позичальника, в тому числі на кредит, який він планує оформляти ми отримуємо коефіцієнт платоспроможності і якщо він задовільний переходимо до наступного етапу.

3. Оцінка кредитного рейтингу - на основі оцінки кредитного ризику додатково кредитний рейтинг позичальника. Це може бути числовий рейтинг або буквено-цифровий код, який вказує на рівень кредитоспроможності. Найвідомішою системою оцінки кредитного рейтингу є FICO (Fair Isaac Corporation) для фізичних осіб і S&P Global Ratings або Moody's для корпорацій.

4. Визначення умов кредиту : Залежно від рівня кредитного ризику, банк встановлює відсоткову ставку, строк кредиту, суму кредиту та інші умови кредитної угоди. Позичальникам із вищим кредитним рейтингом можна надавати кредити за більш сприятливими умовами.

5. Моніторинг кредиту : Після надання кредиту банк або кредитор веде моніторинг діяльності позичальника та його здатності виконувати умови кредитної угоди. Якщо виникають проблеми, можна прийняти відповідні заходи, такі як переговори щодо реструктуризації кредиту або стягнення боргу.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1

Згідно всього вище сказаного, можна зробити висновки, що банки виконують багато різноманітних функцій, основними з яких є:

- Відкриття депозитів для фізичних та юридичних осіб
- Відкриття та обслуговування поточних рахунків клієнтів, в тому числі за допомогою платіжних засобів
- Послуги з надання в оренду сейфів та комірок для зберігання документів, грошових коштів та цінностей
- банківських платіжних карток та здійснення операцій за допомогою БПК
- Здійснення операцій купівлі-продажу іноземної валюти
- Надання кредитів

Кредитування фізичних та юридичних осіб є основною з функцій комерційних банків, яка приносить найбільше доходів. Розвиток кредитування було розпочато в 18 столітті, після відкриття перших великих комерційних банків.

Кредитування для банків є одним з основних способів отримання прибутку, тому воно дуже важливе для їх успішної діяльності і відповідно конкуренція серед банків, які надають споживчі кредити стабільно зростає, що дає змогу позичальникам отримувати вигідніші умови.

Основні аспекти кредитної діяльності банків включають наступне:

1. Надання кредитів.
2. Визначення відсоткової ставки.
3. Оцінка кредитного ризику.
4. Управління портфелем кредитів.
5. Створення резервів на покриття можливих збитків.
6. Прийняття рішень щодо кредитування.
7. Моніторинг та виконання кредитних угод.
8. Фінансовий облік і звітність.

РОЗДІЛ 2

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ КРЕДИТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ В УКРАЇНІ

2.1 Динаміка кредитної діяльності комерційних банків

Динаміка кредитної діяльності комерційних банків - це процес змін в обсягах і характеристиках кредитування, який здійснюється в комерційних банках протягом певного періоду часу. Для оцінки динаміки кредитної діяльності комерційних банків слід кілька ключових показників і факторів:

Загальний обсяг кредитів: Один з основних показників динаміки кредитної діяльності банку - це загальний обсяг кредитів, які банк надав клієнтам. Збільшення цього обсягу може свідчити про активний розвиток кредитування, у той час як його скорочення може вказати на скорочення або обмеження кредитування.

Різновиди кредитів: Динаміка кредитної діяльності також включає аналіз різновидів кредитів, таких як іпотечні, споживчі, корпоративні тощо. Зміни у співвідношенні цих видів кредитів можуть свідчити про зміни в стратегії банку.

Процентні ставки: Рівень процентних ставок, які банк встановлює для своїх кредитів, може суттєво впливати на попит на кредити та загальну динаміку кредитної діяльності. Зміни в цих позиціях можуть стимулювати або гальмувати кредитування.

Кредитний портфель: Аналіз кредитного портфеля банку є важливою частиною оцінки динаміки кредитної діяльності. Важливо змінити, які частини портфеля стабільні, а які можуть бути під загрозою

Якість активів: Показники якості активів, такі як кредитний ризик і кредитна якість, є масовими аспектами динаміки кредитної діяльності. Зростання кредитного ризику може призвести до збільшення неповернутих кредитів і втрати банку.

Регулюючі фактори: Зміни в регуляторному середовищі, такі як зміни в кредитних стандартах або вимогах до капіталу, також можуть впливати на динаміку кредитної діяльності.

Динаміка кредитної діяльності комерційних банків є одним з економічних показників, який відображає їхню фінансову стабільність і роль у фінансовій системі. Аналіз цієї динаміки хочуть спостерігати за тенденціями в економіці та фінансовому секторі.

В роботі розглянемо фінансові результати діяльності АТ «Ощадбанк», АТ «Приватбанк» та АТ «Укргазбанк» за 2018 - 2022 рр.

Таблиця 2.1

Активи АТ «Ощадбанк» 2018 - 2022 рр.

АТ "Ощадбанк"					
	2018	2019	2020	2021	2022
Готівкові кошти на рахунках НБУ	10 600 815,00	36 692 395,00	26 553 199,00	19 001 319,00	28 376 712,00
Кошти в банках	10 965 932,00	20 223 301,00	-	-	-
Кредити, надані клієнтам	67 543 176,00	65 168 344,00	63 226 077,00	74 754 086,00	83 215 595,00
Інвестиції	116 590 238,00	113 616 183,00	130 251 541,00	128 686 039,00	143 398 851,00
Інвестиційна нерухомість	796 869,00	809 070,00	633 526,00	633 099,00	626 789,00
Основні засоби та нематеріальні активи	8 953 669,00	9 948 101,00	9 725 445,00	8 996 624,00	8 627 820,00
Передплата з податку на прибуток	267 324,00	270 256,00	275 237,00	417 175,00	470 943,00
Інші активи	2 068 186,00	2 417 095,00	2 934 872,00	2 483 092,00	4 557 360,00
Всього	217 786 209,00	249 144 745,00	233 599 897,00	234 971 434,00	269 274 070,00

*Джерело: Розраховано автором

З таблиці 2.1 видно, що впродовж 5 років активи банку збільшувались, в 2022 році порівняно з 2018 загальна сума активів збільшилась на 23,64 %, що свідчить про позитивну динаміку. Найбільша сума активів в банку

спостерігалась в 2019 році, до початку пандемії COVID-19, після початку локдауну активи знизились на 30% в 2021 році. Однак при значних коливаннях кількості активів кількість кредитів наданих клієнтам залишалась порівняно стабільною і щорічно зростала. Це може свідчити про те, що зростання чи зниження активів банку не значно поширювалась на отримання процентних доходів і доходів банку від кредитування зокрема. Розглянемо показники двох інших банків за аналогічні періоди.

Таблиця 2.2

Активи АТ «Приватбанк» 2018 - 2022 рр.

АТ "Приватбанк"					
	2018	2019	2020	2021	2022
Готівкові кошти та їх еквіваленти	27 360 000,00	45 894 000,00	49 911 000,00	52 835 000,00	96 380 000,00
Заборгованість банків	-	27 118 000,00	25 059 000,00	26 243 000,00	103 837 000,00
Кредити та аванси надані клієнтам	50 140 000,00	59 544 000,00	55 021 000,00	68 218 000,00	68 084 000,00
Інвестиції	180 120 000,00	152 157 000,00	221 711 000,00	222 277 000,00	239 752 000,00
Поточні податкові активи	184 000,00	2 257 000,00	6 660 000,00	9 978 000,00	9 079 000,00
Відстрочені податкові активи	-	-	-	-	1 100 000,00
Інвестиційна нерухомість	3 340 000,00	3 379 000,00	2 933 000,00	1 989 000,00	2 155 000,00
Активи з права користування	-	1 703 000,00	958 000,00	1 291 000,00	1 392 000,00
Основні засоби та нематеріальні активи	3 843 000,00	4 850 000,00	6 762 000,00	6 159 000,00	5 308 000,00
Інші фінансові активи	2 756 000,00	2 228 000,00	3 467 000,00	2 673 000,00	4 318 000,00
Інші активи	8 899 000,00	9 285 000,00	10 129 000,00	9 715 000,00	9 189 000,00
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя	1 361 000,00	1 244 000,00	-	-	-
Активи, утримувані для продажу	117 000,00	-	32 000,00	7 000,00	64 000,00
Всього	278 120 000,00	309 659 000,00	382 643 000,00	401 385 000,00	540 658 000,00

* Джерело: Розраховано автором

На відміну від АТ «Ощадбанк» в Приватбанку активи за 2022 р. порівняно з 2018 збільшились на 94.40%. При цьому активи Приватбанку становлять на 271 383 930,00 тис. грн. більше ніж активи АТ «Ощадбанку», а

отже це може свідчити про те, що він може мати більший обсяг бізнесу та діяльності.

Відповідно при цьому Приватбанк може мати вдвічі більшу дохідність і водночас він може в більшій ступені піддаватись різним ризикам.

Таблиця 2.3

Активи АТ «Укргазбанк» 2018 - 2022 рр.

АТ "Укргазбанк"					
	2018	2019	2020	2021	2022
Готівкові кошти та їх еквіваленти	14 035 435,00	46 412 441,00	35 287 994,00	30 188 103,00	35 346 787,00
Банківські метали	1 754,00	1 428,00	2 401,00	1 666,00	1 349,00
Кошти у кредитних установах	727 055,00	293 570,00	661 491,00	5 081 150,00	2 420 569,00
Похідні фінансові активи	523,00	8,00	5 186,00	509,00	15 069,00
Кредити клієнтам та фінансова оренда	45 236 844,00	38 985 679,00	47 517 583,00	55 889 683,00	64 759 128,00
Торгові цінні папери	333,00	-	-	-	-
Інвестиції	18 801 478,00	30 410 368,00	56 034 056,00	29 458 919,00	23 217 149,00
Інвестиційна нерухомість	278 028,00	228 857,00	149 255,00	153 955,00	156 366,00
Основні засоби та нематеріальні активи	1 710 795,00	1 433 633,00	1 348 538,00	1 187 141,00	1 234 025,00
Активи з права користування	-	166 159,00	157 200,00	255 664,00	166 113,00
Інше майно	799 144,00	735 298,00	770 248,00	385 353,00	337 064,00
Поточні активи з податку на прибуток	4 921,00	-	39 429,00	-	2 690 423,00
Відстрочні активи з податку на прибуток	75 432,00	-	-	32 254,00	30 138,00
Інші активи	553 253,00	469 802,00	729 351,00	637 119,00	1 271 769,00
Всього	82 224 995,00	119 137 243,00	142 702 732,00	123 271 516,00	131 645 949,00

* Джерело: Розраховано автором

Активи АТ «Укргазбанк» збільшились в 2022 р. на 227.48 % порівняно з 2018р. Станом на 01.01.2023 р. активи банку склали 131,6 млрд.грн. і відповідно за 2022 р. вони збільшились на 8,4 млрд.грн. або на 7 %.. Все це

свідчить про позитивну динаміку, однак необхідно розглянути ряд інших показників, для визначення чи зростає при цьому дохід банку.

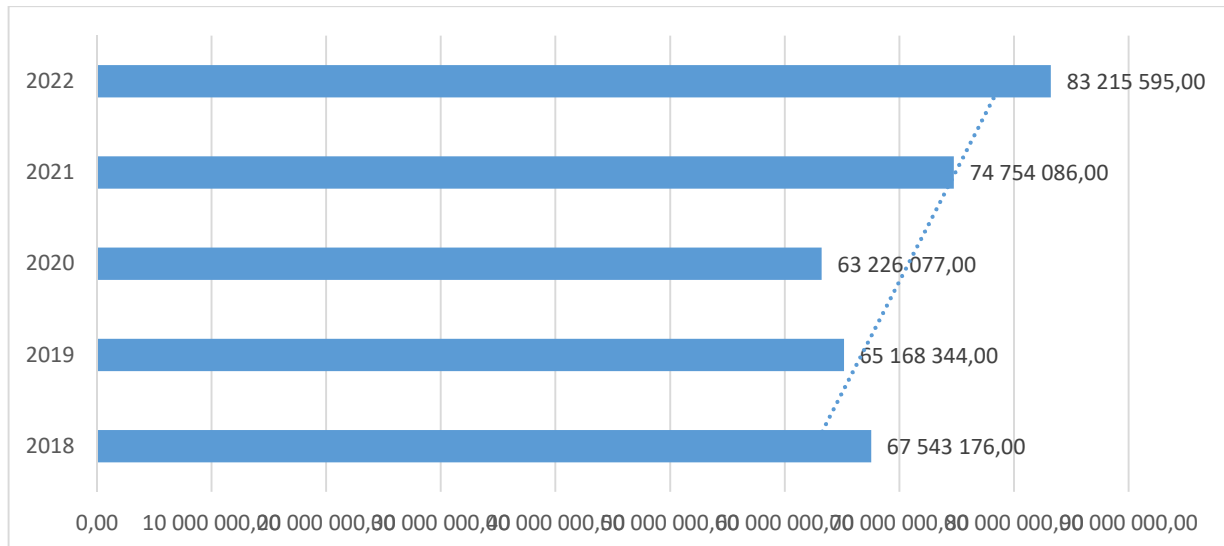

Рис. 2.1 Кредити надані клієнтам АТ «Ощадбанк» 2018 – 2022 рр.

З рис. 2.1 видно, що кількість кредитів наданих клієнтам, щорічно зростає, однак вона також має певну залежність від економічної та соціальної ситуації в країні. Після початку пандемії COV-19, в 2020 році кількість кредитів зменшилась, адже фактично весь бізнес перестав працювати і люди не мали ні змоги ні можливостей брати кредити. Початок війни в Україні також суттєво вплинув на рівень кредитування в Україні, однак з іншої сторони, кількість наданих кредитів навпаки зросла, адже діяли програмки підтримки українського бізнесу і зокрема підтримки аграріїв країни, відповідно в бізнесу була можливість брати кредити з мінімальними ставками, чим вони спішно і користувались.

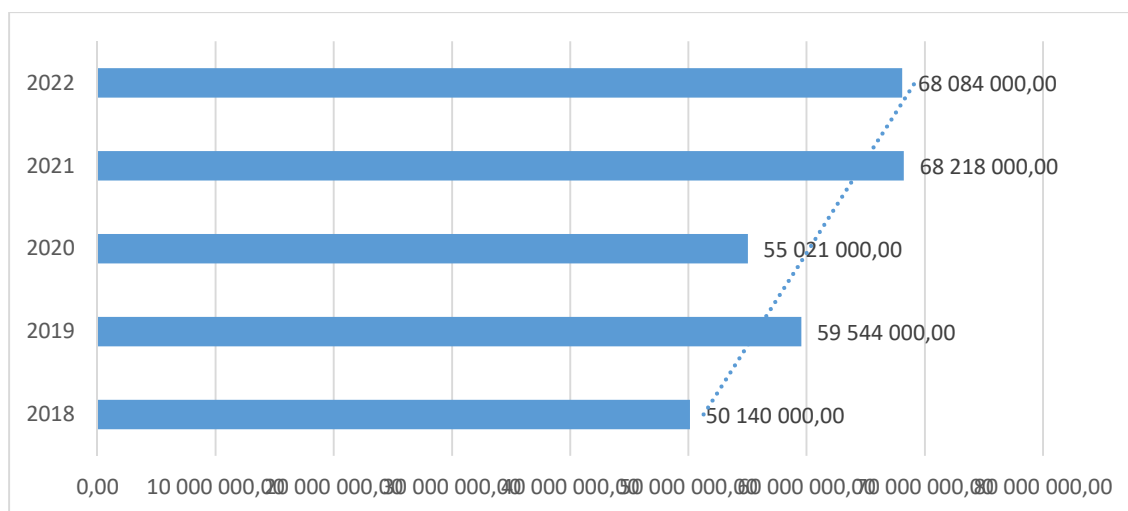

Рис. 2.2 Кредити надані клієнтам АТ «Приватбанк» 2018-2022 рр.

В АТ «Приватбанк» на відміну від Ощадбанку з початком війни в Україні кількість кредитів не лише не зросла, а й знизилась, оскільки державна програма яка діяла для підтримки аграріїв не співпрацювала з Приватбанком і тому кредитування бізнесу значно зменшилось, а кредитування фізичних осіб до середини року фактично було повністю заморожено.

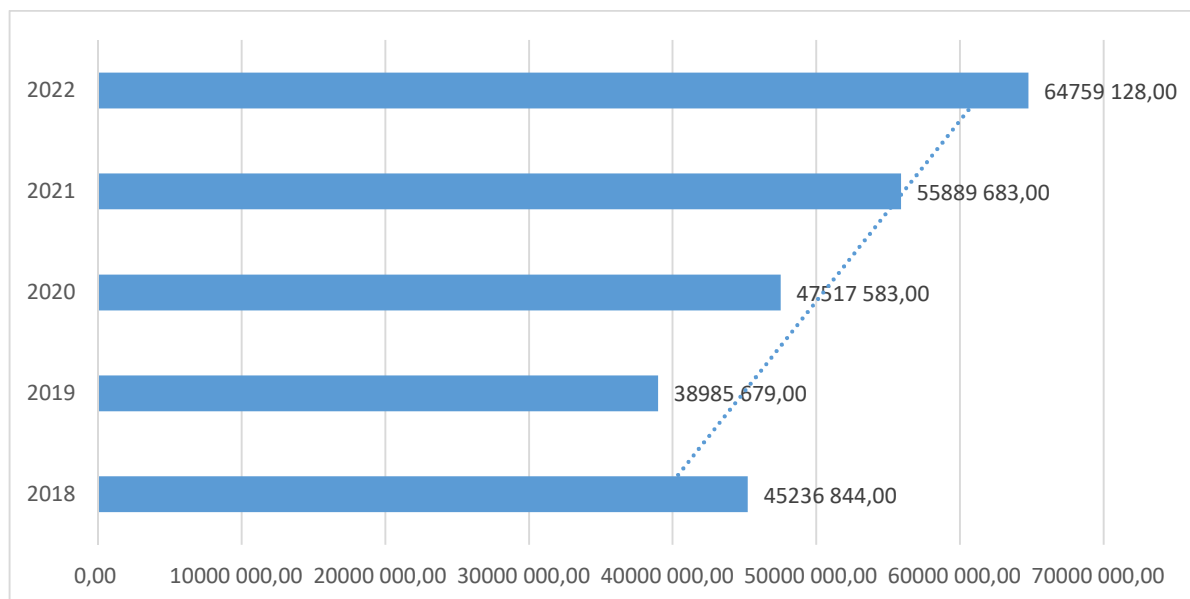

Рис. 2.3 Кредити надані клієнтам АТ «Укргазбанк» 2018-2022 рр.

В АТ «Укргазбанк» кредитування також щорічно стабільно зростає, тільки початок пандемії негативно позначився на ньому.

Аналізуючи дані кожного з банків можна сказати, що з кожним роком кількість кредитів наданих клієнтам зростає і відповідно, прибутки банків зростають, адже найбільшу частину прибутку банки отримують саме з кредитної діяльності.

Таблиця 2.4

Активи банків 2018-2022рр.

Рік	Всього активів в комерційних банках	Банки			частка банків в активах, %		
		Ощадбанк	Приватбанк	Укргазбанк	Ощадбанк	Приватбанк	Укргазбанк
2022	2 353 592 000,00 ₴	269 274 070,00 ₴	540 658 000,00 ₴	131 645 949,00 ₴	11,44	22,97	5,59
2021	2 053 928 000,00 ₴	234 971 434,00 ₴	401 385 000,00 ₴	123 271 516,00 ₴	9,98	19,54	6,00
2020	1 822 814 000,00 ₴	233 599 897,00 ₴	382 643 000,00 ₴	142 702 732,00 ₴	9,93	20,99	7,83
2019	1 494 460 000,00 ₴	249 144 745,00 ₴	309 659 000,00 ₴	119 137 243,00 ₴	10,59	20,72	7,97
2018	1 360 764 000,00 ₴	217 786 209,00 ₴	278 120 000,00 ₴	82 224 995,00 ₴	9,25	20,44	6,04

*Джерело: Розраховано автором

Станом на 31 грудня 2018 року в Україні нараховувалось 77 банків, загальна сума активів в комерційних банках складала 2 353 592 000,00 тис. грн., при цьому частки активів в Ощадбанку, Приватбанку та Укргазбанку складають 11.44 %, 22.97%, 5.59% відповідно, що може свідчити про те, що Приватбанк має в двічі більшу фінансову стійкість та більше зростання бізнесу ніж Ощадбанк і в чотири рази більше ніж Укргазбанк.

2.2. Кредитний портфель в розрізі банків

Не рідше одного разу на рік банк переглядає кредитну політику з метою забезпечення ефективності діяльності банку. Внаслідок цього, з врахуванням внутрішніх та зовнішніх факторів формується кредитна політика банку на наступний рік, яка обов'язково повинна містити :

- Характеристики цільових ринків кредитування
- Перелік напрямів кредитування з врахуванням географічних регіонів, видів економічної діяльності та валюти
- Принцип управління ризиком концентрації
- Умови на яких надаються кредити: відсоткові ставки, обсяги кредитів, термін кредитування, види забезпечення.
- Порядок ухвалення рішень

Виходячи з зазначених параметрів та особливостей кредитної політики встановлюється ризик-апетит та система індивідуальних та портфельних кредитних лімітів, що формують основу для регулювання кредитних ризиків, які перманентно супроводжують формування.

Оскільки кредитні операції є основним джерелом прибутку банку то формування кредитного портфеля є важливою складовою банківської діяльності. При цьому через високий відсоток неповернення кредитів ці операції несуть також високі ризики для банківської установи, тому підходити до формування кредитного портфеля необхідно з усією серйозністю, адже саме його якість може значно вплинути на стабільність банку в цілому.

Розглянемо та порівняємо структуру кредитного портфеля банків за категоріями позичальників.

Таблиця 2.5

Структура кредитного портфеля АТ «Ощадбанк» за категоріями позичальників

Показники		Кредити надані іншим банкам	Кредити надані юридичним особам	Кредити надані фізичним особам	Всього
2018	тис.грн	10 965 932,00 €	58 579 996,00 €	5 411 815,00 €	74 957 743,00 €
	%	14,63 €	78,15 €	7,22 €	100,00 €
2019	тис.грн	20 223 301,00 €	54 754 034,00 €	7 564 378,00 €	82 541 713,00 €
	%	24,50 €	66,33 €	9,16 €	100,00 €
2020	тис.грн	X	51 834 833,00 €	8 914 977,00 €	60 749 810,00 €
	%		85,33 €	14,67 €	100,00 €
2021	тис.грн	X	82 518 796,00 €	13 620 493,00 €	96 139 289,00 €
	%		85,83 €	14,17 €	100,00 €
2022	тис.грн	X	71 259 530,00 €	11 474 646,00 €	82 734 176,00 €
	%		86,13 €	13,87 €	100,00 €

*Джерело: Розраховано автором

Отже, з таблиці 2.5 видно, що Ощадбанк в своїй роботі орієнтується здебільшого на клієнтів юридичних осіб, адже частка кредитів наданих для них

тримається в межах приблизно 80 %, що свідчить про те що кредитний портфель банку за категоріями позичальників є слабо диверсифікованим.

Таблиця 2.6

Структура кредитного портфеля АБ «Укргазбанк» за категоріями позичальників

Показники		Кредити надані юридичним особам	Кредити надані МСБ	Кредити надані фізичним особам	Всього
2018	тис.грн	42 268 804,00 ₴	4 929 854,00 ₴	6 443 769,00 ₴	53 642 427,00 ₴
	%	78,80 ₴	9,19 ₴	12,01 ₴	100,00 ₴
2019	тис.грн	35 512 812,00 ₴	5 267 192,00 ₴	5 430 520,00 ₴	46 210 524,00 ₴
	%	76,85 ₴	11,40 ₴	11,75 ₴	100,00 ₴
2020	тис.грн	41 682 615,00 ₴	7 808 679,00 ₴	5 571 369,00 ₴	55 062 663,00 ₴
	%	75,70 ₴	14,18 ₴	10,12 ₴	100,00 ₴
2021	тис.грн	46 873 919,00 ₴	8 387 684,00 ₴	6 511 452,00 ₴	61 773 055,00 ₴
	%	75,88 ₴	13,58 ₴	10,54 ₴	100,00 ₴
2022	тис.грн	61 201 988,00 ₴	10 781 717,00 ₴	5 709 448,00 ₴	77 693 153,00 ₴
	%	78,77 ₴	13,88 ₴	7,35 ₴	100,00 ₴

*Джерело: Розраховано автором

АБ «Укргазбанк» як і Ощадбанк близько 80% кредитів надає саме юридичним особам. Така ж сама ситуація спостерігається при дослідженні кредитного портфеля Приватбанку. Отже, з цього можемо зробити висновок, що основні прибутки банк отримує саме за надання кредитів юридичним особам і вони є головними клієнтами.

Таблиця 2.7

Структура кредитного портфелю АТ «Ощадбанк» за секторами економіки

	2018%		2019%		2020%		2021%		2022%	
Енергетика	40 524 798,00€	30,89€	39 254 829,00	32,01€	20 518 538,00€	22,99€	18 884 112,00€	21,61€	20 627 849,00€	19,08€
Фізичні особи	8 944 105,00€	6,82€	10 881 989,00	8,87€	12 381 104,00€	13,87€	16 643 862,00€	19,05€	16 330 705,00€	15,10€
Сільське господарство	3 707 657,00€	2,83€	3 589 413,00	2,93€	3 562 085,00€	3,99€	5 333 641,00€	6,10€	14 227 669,00€	13,16€
Нафтогазова та фізична промисловість	19 921 161,00€	15,19€	16 410 402,00	13,38€	7 059 939,00€	7,91€	7 159 735,00€	8,19€	12 180 124,00€	11,27€
Будівництво та нерухомість	21 607 706,00€	16,47€	19 369 732,00	15,79€	11 249 544,00€	12,61€	11 129 869,00€	12,74€	9 798 994,00€	9,06€
Торівля	7 443 215,00€	5,67€	6 568 620,00	5,36€	5 595 614,00€	6,27€	5 395 506,00€	6,17€	9 669 016,00€	8,94€
Виробництво та переробка харчових продуктів і напоїв	19 616 543,00€	14,95€	15 815 768,00	12,90€	14 940 283,00€	16,74€	5 159 163,00€	5,90€	6 679 837,00€	6,18€
Будівництво та ремонт доріг	603 064,00€	0,46€	624 248,00	0,51€	2 911 154,00€	3,26€	5 279 505,00€	6,04€	6 100 301,00€	5,64€
Гірничовидобувна та металургійна промисловість	4 673 952,00€	3,56€	3 781 515,00	3,08€	4 488 383,00€	5,03€	3 803 019,00€	4,35€	4 892 472,00€	4,53€
Органи місцевого самоврядування	202 651,00€	0,15€	1 578 192,00	1,29€	3 108 068,00€	3,48€	5 557 726,00€	6,36€	3 994 378,00€	3,69€
Транспорт	1 160 718,00€	0,88€	887 547,00	0,72€	133 182,00€	0,15€	1 418 403,00€	1,62€	1 138 665,00€	1,05€
Виробництво промислових та товарів народного споживання	832 679,00€	0,63€	1 177 050,00	0,96€	1 056 046,00€	1,18€	836 515,00€	0,96€	1 064 339,00€	0,98€
Послуги	2 90 653,00€	0,22€	3 55 912,00	0,29€	4 59 015,00€	0,51€	4 58 619,00€	0,52€	8 95 916,00€	0,83€
Машинобудування	1 508 236,00€	1,15€	2 136 894,00	1,74€	1 573 212,00€	1,76€	1 41 605,00€	0,16€	1 71 083,00€	0,16€
Фінансові послуги	99 495,00€	0,08€	34 211,00	0,03€	18 364,00€	0,02€	10 220,00€	0,01€	66 522,00€	0,06€
Видавнича діяльність	2 531 700€	0,02€	2 508 500	0,02€	2 609 900€	0,03€	3 022 800€	0,03€	4 163 100€	0,04€
Медіа та зв'язок	7 330,00€	0,01€	1 26 244,00	0,10€	96 256,00€	0,11€	8 488,00€	0,01€	15 025,00€	0,01€
Інші	1 526 100€	0,01€	30 733,00	0,03€	69 697,00€	0,08€	13 5397,00€	0,15€	2 24 387,00€	0,21€
Всього	131 184 541,00€		122 648 384,00€		89 246 583,00€		87 385 613,00€		108 118 913,00€	

* Джерело: Розраховано автором

Згідно таблиці 2.7 можемо побачити, що найбільше кредитів впродовж 2018 – 2023рр. було видано саме для енергетичної галузі економіки. Впродовж 2018-2019рр. кредити для енергетики склали близько 30%, однак впродовж 2020-2022рр. ця частка зменшилась до 20%. В 2022 році значно зросла частка виданих кредитів для сільського господарства, вона становила 13.6% від загально наданих кредитів, що в порівнянні з іншими роками приблизно на 10% більше. Це відбулося через те, що з початком війни в Україні задля підтримки економіки та для підтримки фермерів та сільського господарства було розпочато державну програму кредитування.

Навіть у найгарячіші дні 2022 року Ощадбанк не припиняв кредитну підтримку своїх клієнтів – громадян та компаній. Так, загальний обсяг нових кредитів бізнесу з 24 лютого 2022 року становить 25,8 млрд грн.

В умовах воєнного стану банк продовжив активне фінансування та обслуговування державних та комерційних компаній сегмента великого корпоративного бізнесу. У 2022 році Ощадбанк уклав з великими корпоративними клієнтами кредитні угоди на суму майже 14 млрд грн. При цьому кредитний портфель банку (брутто) збільшився на 24% та на початок 2023 року перевищив 108 млрд грн. Основний приріст кредитного портфеля відбувся в енергетиці, нафтогазовій та хімічній промисловості, торгівлі та сільському господарстві, будівництві та ремонті доріг, виробництві й переробці харчових продуктів.

В 2022р. Ощадбанк став одним з ключових банків з підтримки ММСБ України. Гроші на розвиток бізнесу отримали більше 4 тисяч підприємств, в яких працюють до 100 тисяч українців. Кредитний портфель цього сегмента клієнтів становить 18,5 млрд грн. Протягом року він зріс на близько 90%.

Що стосується кредитів фізичним особам, то Ощадбанк був чи не єдиним великим банком, який під час війни не знижував кредитні ліміти. У 2022 році Ощадбанк першим серед найбільших фінансових установ відновив авто- та іпотечне кредитування і зберіг позицію лідера ринку з надання позик фізичним особам.

Загалом за минулий рік Ощадбанк надав понад 960 кредитів на придбання житла. Їх загальна сума становила 1 млрд грн. Ощадбанк – лідер державної програми пільгових кредитів на придбання житла «Оселя». У 2022 році понад 2400 позичальників стали власниками автомобілів саме завдяки Ощадбанку, а загальна сума таких кредитів становить 1,59 млрд грн.

Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель в Приватбанку складала 67% кредитного портфелю, кредити фізичним особам 22%, а кредити на рослинництво склали 5% від загального кредитного портфелю. Отже, на відміну від Ощадбанку,

який основну частину кредитів видав для енергетики та сільського господарства Приватбанк спеціалізується на інших галузях. Станом на 31 грудня 2022 року загальна сума кредитів найбільшим 10 клієнтам Групи, крім тих що управляються як окремий портфель, складала 2 240 мільйонів гривень (31 грудня 2021 року: 2 114 мільйона гривень) або 3% від загальної суми кредитів за вирахуванням тих, що управляються як окремий портфель (31 грудня 2021 року: 3%). Резерв під очікувані кредитні збитки, пов'язаний з цими позичальниками становив 595 мільйонів гривень (на 31 грудня 2021 року: 884 мільйонів гривень).

Станом на 31 грудня 2022 року загальна сума кредитів найбільшим 10 клієнтам Групи, крім тих що управляються як окремий портфель, складала 2 240 мільйонів гривень (31 грудня 2021 року: 2 114 мільйона гривень) або 3% від загальної суми кредитів за вирахуванням тих, що управляються як окремий портфель (31 грудня 2021 року: 3%). Резерв під очікувані кредитні збитки, пов'язаний з цими позичальниками становив 595 м7.06

2.3 Вплив кредитної діяльності на фінансовий стан

Кредитні операції є найважливішим джерелом прибутку комерційних банків, але через великий відсоток неповернення саме ці операції і наражають установу на небезпеку стабільності та фінансової стійкості.

Діяльність банківської установи значно відрізняється від діяльності інших підприємств, адже банк призначений для акумуляції тимчасово вільних коштів та їх розміщення від власного імені на умовах повернення, строковості і платності. Далі в роботі проведено аналіз впливу факторів на зміну економічної віддачі капіталу банків.

Таблиця 2.8

Вихідні дані для розрахунку впливу факторів на зміну економічної віддачі капіталу банківської установи

	2018	2019	2020	2021	2022
Чистий прибуток(збиток), тис.грн	161 206,00 ₴	255 074,00 ₴	2 776 371,00 ₴	1 054 217,00 ₴	638 342,00 ₴
Власний капітал, тис.грн	18 561 669,00 ₴	19 570 272,00 ₴	21 940 603,00 ₴	21 874 342,00 ₴	22 181 531,00 ₴
Прибуток до оподаткування, тис.грн.	31 824,00 ₴	254 118,00 ₴	2 732 438,00 ₴	1 051 879,00 ₴	631 438,00 ₴
Операційні доходи, тис.грн.	8 599 648,00 ₴	10 075 176,00 ₴	13 894 296,00 ₴	12 648 449,00 ₴	15 239 576,00 ₴
Сукупні активи, тис. грн.	217 786 209,00 ₴	249 144 745,00 ₴	233 599 897,00 ₴	234 971 434,00 ₴	269 274 070,00 ₴

*Джерело: Розраховано автором

Варто зауважити, що показники діяльності банку, зокрема чистий прибуток значно коливався в різні роки. Найбільший прибуток банк отримав за результатами 2020 року, фактично після цього почалась пандемія COVID-19 і прибуток в 2021 році знизився на 63% порівняно з 2020 роком, а в 2022 знизився ще на 40 % порівняно з 2021 і на 77%, якщо порівняти з 2020 роком. Це відбулось у зв'язку з початком війни в Україні і фактично повним припиненням кредитування на значний термін.

Для детального аналізу фінансових показників та фінансової стабільності банків розрахуємо показники ліквідності банків за 5 років.

Таблиця 2.8

Розрахунок нормативу поточної ліквідності Н5

	2018	2019	2020	2021	2022
Приватбанк	112,81	121,42	116,10	120,01	112,00
Ощадбанк	109,32	108,52	110,37	110,27	108,98
Укргазбанк	107,53	107,44	106,37	110,42	105,54

*Джерело: Розраховано автором

З таблиці 2.8 можна побачити, що норматив поточної ліквідності банків більше 100%, отже ліквідність банків дуже хороша, адже значення нормативу має бути не менше 40%.

Норматив достатності регулятивного капіталу накопичений національними та міжнародними фінансовими регуляторами. До одних із деяких міжнародних стандартів належать нормативи, встановлені Базельським комітетом з банківської справи (Basel Committee on Banking Supervision). Найбільш широко використовується Basel III, який замінив попередній Basel II.

Основні компоненти нормативів достатності регулятивного капіталу за Basel III включають:

- Коефіцієнт достатності регулятивного капіталу (Capital Adequacy Ratio - CAR): Відповідно до Базеля III, загальний CAR має становити не менше 8%, через що капітал 1 рівня повинен становити не менше 6%.
- Коефіцієнт Tier 1 Capital: Капітал Tier 1 повинен бути не менше 4,5% з додатковим буфером (буфером капіталу).
- Коефіцієнт капіталу вдосконаленого підзахисту (Conservation Buffer): До Базеля III введено буфер капіталу розміром 2,5%, щоб забезпечити додатковий запас капіталу для банків.
- Глобальний системний важіль (Global Systemically Important Bank - G-SIB) буфер: Додатковий буфер для найбільших та найбільш системно важливих банків.
- Ліквіднісний буфер: Дошкальне вимагання щодо ліквідності.

Ці нормативи і буфери призначені для того, щоб забезпечити, що банки мають достатній капітал для покриття ризиків та збереження стійкості у разі стресових ситуацій. Нормативи можуть відрізнятися в різних країнах у взаємозв'язку з регулюванням політики та конкретних умов фінансового ринку.

Для підтримки фінансової стабільності та підвищення стійкості банківської системи в лютому 2018 року урядом було затверджено новий норматив – Liquidity Coverage Ratio (LCR). Запровадження нового показника важливий крок для того, щоб стабілізувати та гармонізувати українські банки з нормами законодавства ЄС та рекомендаціями Базельського комітету.

В АТ «Ощадбанк» в 2022 році LCR склав 210,55 % і це дуже хороший результат, адже згідно закону цей норматив має бути не менше 100% для успішної діяльності банку. В Приватбанку результат, ще кращий, адже цей показник дорівнює 320%. LCR у 320% означає, що банк має значний резерв високоякісних ліквідних активів порівняно з його очікуваними короткостроковими відтоками грошових коштів. Іншими словами, вважається, що банк має дуже сильну позицію ліквідності, оскільки він має більш ніж у три рази більші ліквідні активи, необхідні для покриття очікуваних чистих відтоків готівки протягом періоду стресу.

Високий LCR зазвичай сприймається регуляторами та інвесторами позитивно, оскільки це свідчить про те, що банк має надійну систему управління ліквідністю та добре підготовлений до подолання короткострокових фінансових стресів. Це дає впевненість, що банк може виконувати свої зобов'язання навіть за несприятливих ринкових умов.

Важливо зазначити, що нормативні вимоги та коефіцієнти можуть відрізнятися в різних юрисдикціях і можуть бути змінені. Крім того, інтерпретація конкретного значення LCR може залежати від контексту загального фінансового стану та профілю ризику установи.

В АТ «Укргазбанк» цей банк склав 189%. Показник також дуже високий і значно перевищує встановлений норматив.

LCR = 200%: Це означає, що банк має високоліквідні активи, що дорівнюють двомразам його очікуваних короткострокових зобов'язань під час стрес-періоду. Це визнано прийнятним рівнем ліквідності.

LCR = 320%: Такий високий показник показує на те, що банк має значний ліквідний буфер і може покрити більше трьох разового обсягу своїх короткострокових зобов'язань високоліквідними активами. Це свідчить про дуже сильну ліквідність.

LCR = 189%: Значення нижче 100% може вказувати на те, що банк не має достатньо високоліквідних активів для покриття своїх короткострокових зобов'язань під час стрес-періоду. Однак 189% все ще вказує на наявність певного буфера ліквідності, але може сигналізувати про меншу готовність у порівнянні з попередніми випадками.

Норматив капіталу, що являє собою співвідношення регулятивного капіталу до сумарної балансової вартості активів і позабалансових зобов'язань, зважених за ступенем кредитного ризику. Норматив достатності (адекватності) регулятивного капіталу відображає здатність банку своєчасно і в повному обсязі розрахуватися за своїми зобов'язаннями, що впливають із торговельних, кредитних або інших операцій грошового характеру. Чим вище значення показника достатності (адекватності) регулятивного капіталу, тим більша частка ризику, що її беруть на себе власники банку. Нормативне значення нормативу Н2 діючих банків має бути не менше ніж 10%. За 2021 рік цей показник в АТ «Ощадбанк» становив 18.4%, він значно перевищив нормативне значення, однак не настільки щоб варто було занепокоїтись.

Проведемо аналіз рівня ефективності кредитної діяльності банків. Для цього спочатку розрахуємо динаміку співвідношення обсягів кредитів та депозитів впродовж 2018-2022 років.

Таблиця 2.9

Динаміка співвідношення обсягу кредитів та депозитів в банках 2018-2022рр

Роки	Ощадбанк			Приватбанк			Укргазбанк		
	Депозити	Кредити	співвідношення кредитів до депозитів, %	Депозити	Кредити	співвідношення кредитів до депозитів, %	Депозити	Кредити	співвідношення кредитів до депозитів, %
2018	86 901 940,00 ₴	67 543 176,00 ₴	77,72	109 778 000,00 ₴	50 140 000,00 ₴	45,67	36 358 462,00 ₴	45 236 844,00	124,42
2019	92 770 622,00 ₴	65 168 344,00 ₴	70,25	99 168 000,00 ₴	59 544 000,00 ₴	60,04	39 101 953,00 ₴	38 985 679,00	99,70
2020	101 764 268,00 ₴	63 226 077,00 ₴	62,13	102 374 000,00 ₴	55 021 000,00 ₴	53,75	57 272 140,00 ₴	47 517 583,00	82,97
2021	77 580 733,00 ₴	74 754 086,00 ₴	96,36	88 128 000,00 ₴	68 218 000,00 ₴	77,41	34 996 977,00 ₴	55 889 683,00	159,70
2022	81 436 112,00 ₴	83 215 595,00 ₴	102,19	88 584 000,00 ₴	68 084 000,00 ₴	76,86	41 787 648,00 ₴	64 759 128,00	154,97

*Джерело: Розраховано автором

На основі таблиці 2.9 можна зробити висновки, що найбільш позитивне співвідношення депозитів та кредитів характерне для АТ «Укргазбанк», тобто

банк повноцінно використовує залучені кошти, спрямовуючи їх в кредитну діяльність. Приватбанк використовує кошти не настільки ефективно, однак з кожним роком відсоток співвідношення зростає, отже банк регулює свою діяльність і налаштовує діяльність для кращого використання ресурсів. В АТ «Ощадбанк» в 2022 році ситуація врегулювалася і співвідношення досягло 102.19%.

Тепер дослідимо показники дохідності та ризикованості кредитного портфеля. Для цього розрахуємо наступні показники:

- Коефіцієнт покриття кредитного портфеля власним капіталом
- Коефіцієнт якості кредитного портфеля
- Коефіцієнт покриття класифікованих кредитів власним капіталом
- Коефіцієнт дохідності кредитного портфеля
- Коефіцієнт співвідношення відсоткових доходів і відсоткових витрат
- Коефіцієнт прибутковості кредитних операцій.

Коефіцієнт покриття кредитного портфеля власним капіталом показує кількість власного капіталу, що припадає на один гривень виданого кредиту.

Спочатку розрахуємо індикатор АТ «Ощадбанку» за 2018-2022 рр.

$$K_{2018} = \frac{18561669}{67543176} = 0,27 \text{ (2.1)} \quad K_{2019} = \frac{19570272}{65168344} = 0,30 \text{ (2.2)}$$

$$K_{2020} = \frac{21954127}{63226077} = 0,35 \text{ (2.3)}$$

$$K_{2021} = \frac{21887537}{74754086} = 0,29 \text{ (2.4)} \quad K_{2022} = \frac{22181531}{83215595} = 0,27 \text{ (2.5)}$$

Тепер розрахуємо цей показник для АТ «Приватбанк»

$$K_{2018} = \frac{31574000}{50140000} = 0,63 \text{ (2.6)} \quad K_{2019} = \frac{54626000}{59544000} = 0,92 \text{ (2.7)}$$

$$K_{2020} = \frac{53057000}{55021000} = 0,96 \text{ (2.8)}$$

$$K_{2021} = \frac{55021000}{68218000} = 0,98 \text{ (2.9)} \quad K_{2022} = \frac{57939000}{68084000} = 0,85 \text{ (2.10)}$$

та АТ «Укргазбанк»

$$K_{2018} = \frac{5756015}{45236844} = 0,13(2.11) \quad K_{2019} = \frac{8254484}{38985679} = 0,21(2.12)$$

$$K_{2020} = \frac{8548831}{47517583} = 0,18(2.13)$$

$$K_{2021} = \frac{11630902}{55889683} = 0,21(2.14) \quad K_{2022} = \frac{6916122}{64759128} = 0,11(2.15)$$

Розрахуємо тепер коефіцієнт якості кредитного портфеля. Даний показник розраховується як співвідношення резерву для покриття можливих втрат від кредитних операцій до кредитного портфелю.

Розрахуємо даний показник для АТ «Ощадбанк» за 2018-2022 роки.

$$K_{2018} = \frac{1028665}{67543176} = 0,015(2.16) \quad K_{2019} = \frac{1807105}{65168344} = 0,028(2.17)$$

$$K_{2020} = \frac{1948998}{63226077} = 0,012(2.18)$$

$$K_{2021} = \frac{880297}{74754086} = 0,011(2.19) \quad K_{2022} = \frac{1290000}{83215595} = 0,016(2.20)$$

Аналогічні розрахунки було проведено для АТ «Приватбанк» та АТ «Укргазбанк» значення цих показників дорівнюють $K_{2018} = 0,062$; $K_{2019} = 0,055$; $K_{2020} = 0,22$; $K_{2021} = 0,005$; $K_{2022} = 0,019$ – для Приватбанку, та

$K_{2018} = 0,012$; $K_{2019} = 0,031$; $K_{2020} = 0,023$; $K_{2021} = 0,017$; $K_{2022} = 0,015$ для Укргазбанку відповідно.

Розрахуємо коефіцієнт дохідності кредитного портфелю, який показує кількість доходів банку отриманих з кожної гривні виданих кредитів. Цей показник розраховується як співвідношення процентного доходу банку до його кредитного портфелю.

Розрахунок коефіцієнту для АТ «Ощадбанк» 2018-2022 роки.

$$K_{2018} = \frac{19351416}{67543176} = 0,28(2.21) \quad K_{2019} = \frac{19065766}{65168344} = 0,29(2.22)$$

$$K_{2020} = \frac{18466942}{63226077} = 0,29(2.23)$$

$$K_{2021} = \frac{21352541}{74754086} = 0,28(2.24) \quad K_{2022} = \frac{22548807}{83215595} = 0,27(2.25)$$

Розрахунок коефіцієнту для АТ «Приватбанк» 2018 – 2022 рр.

$$K_{2018} = \frac{30754000}{50140000} = 0,61(2.26) \quad K_{2019} = \frac{33841000}{59544000} = 0,57(2.27)$$

$$K_{2020} = \frac{33563000}{53057000} = 0,61(2.28)$$

$$K_{2021} = \frac{35857000}{66915000} = 0,53(2.29) \quad K_{2022} = \frac{43687000}{57939000} = 0,64(2.30)$$

Розрахунок коефіцієнту для АТ «Укргазбанк» 2018 – 2022 рр.

$$K_{2018} = \frac{8115755}{45236844} = 0,18(2.31) \quad K_{2019} = \frac{9663937}{38985679} = 0,25(2.32)$$

$$K_{2020} = \frac{9576263}{47517583} = 0,20(2.33)$$

$$K_{2021} = \frac{8702055}{55889683} = 0,16(2.34) \quad K_{2022} = \frac{11566183}{64759128} = 0,18(2.35)$$

Коефіцієнт співвідношення відсоткових доходів та витрат, що показує дохідність відсоткової політики банку.

Розрахунок індикатора для АТ «Ощадбанк» 2018-2022 рр.

$$K_{2018} = \frac{19351416}{13896078} = 1,39(2.36) \quad K_{2019} = \frac{19065766}{13567217} = 1,40(2.37)$$

$$K_{2020} = \frac{18466942}{10476135} = 1,76(2.38)$$

$$K_{2021} = \frac{21352541}{7989345} = 2,67(2.39) \quad K_{2022} = \frac{22548807}{7564688} = 2,98(2.40)$$

Розрахунок індикатора для АТ «Укргазбанк» 2018-2022 рр.

$$K_{2018} = \frac{8115755}{5155904} = 1,57(2.41) \quad K_{2019} = \frac{9663937}{6924050} = 1,40(2.42)$$

$$K_{2020} = \frac{9576263}{6366659} = 1,50(2.43)$$

$$K_{2021} = \frac{8702055}{3442539} = 2,53(2.44) \quad K_{2022} = \frac{11566183}{6571938} = 1,76(2.45)$$

Розрахунок індикатора для АТ «Приватбанк» 2018-2022 рр.

$$K_{2018} = \frac{30754000}{13996000} = 2,20(2.46) \quad K_{2019} = \frac{33841000}{14162000} = 2,39(2.47)$$

$$K_{2020} = \frac{33563000}{11943000} = 2,81(2.48)$$

$$K_{2021} = \frac{35857000}{6533000} = 5,49(2.49) \quad K_{2022} = \frac{436870000}{37670000} = 11,60(2.50)$$

І на кінець розрахуємо коефіцієнт прибутковості кредитних операцій, який показує кількість відсоткового прибутку, що припадає на одну гривню кредитного портфелю. Розраховується як відношення чистого процентного доходу до кредитного портфелю банку

Розрахунок показника для АТ «Ощадбанк» 2018-2022 рр.

$$K_{2018} = \frac{5455338}{67543176} = 0,08(2.51) \quad K_{2019} = \frac{5498549}{65168344} = 0,08(2.52)$$

$$K_{2020} = \frac{7990807}{63226077} = 0,13(2.53)$$

$$K_{2021} = \frac{13363196}{74754086} = 0,17(2.54) \quad K_{2022} = \frac{14984119}{83215595} = 0,18(2.55)$$

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

Кількість кредитів наданих клієнтам, щорічно зростає, однак вона також має певну залежність від економічної та соціальної ситуації в країні. Після початку пандемії COV-19, в 2020 році кількість кредитів зменшилась, адже фактично весь бізнес перестав працювати і люди не мали ні змоги ні можливостей брати кредити. Початок війни в Україні також суттєво вплинув на рівень кредитування в Україні, однак з іншої сторони, кількість наданих кредитів навпаки зросла, адже діяли програмки підтримки українського бізнесу і зокрема підтримки аграріїв країни, відповідно в бізнесу була можливість брати кредити з мінімальними ставками, чим вони спішно і користувались.

Не рідше одного разу на рік банк переглядає кредитну політику з метою забезпечення ефективності діяльності банку. Внаслідок цього, з врахуванням внутрішніх та зовнішніх факторів формується кредитна політика банку на наступний рік, яка обов'язково повинна містити :

- Характеристики цільових ринків кредитування
- Перелік напрямів кредитування з врахуванням географічних регіонів, видів економічної діяльності та валюти
- Принцип управління ризиком концентрації
- Умови на яких надаються кредити: відсоткові ставки, обсяги кредитів, термін кредитування, види забезпечення.
- Порядок ухвалення рішень

Виходячи з зазначених параметрів та особливостей кредитної політики встановлюється ризик-апетит та система індивідуальних та портфельних кредитних лімітів, що формують основу для регулювання кредитних ризиків, які перманентно супроводжують формування.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ КРЕДИТНОЇ ДІЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ

3.1. Визначення оптимальної структури кредитного портфеля

Повномасштабне вторгнення російської федерації в Україну значно вплинуло на всі сфери життя в тому числі на кредитування та діяльність банків в цілому. Активні бойові дії на всій території України призвели до значних руйнувань інфраструктури та виробничих потужностей. Через початок війни банками було переглянуто свою стратегію, місію та цінності.

7 травня 2022 року Кабінетом Міністрів України було схвалено Основні (стратегічні) напрями діяльності банків державного сектору на період воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки.

У рамках стратегічних напрямів визначається наступне:

- у період воєнного стану є неактуальним та недоцільним досягнення очікуваних у мирний період показників діяльності банків державного сектору, визначених Засадами стратегічного реформування державного банківського сектору (стратегічними принципами) у редакції від 02.09. 2020 року, а також виконання ключових показників діяльності, визначених стратегіями розвитку кожного з банків державного сектору;

- місія банків державного сектору в період воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки полягає в активній участі в забезпеченні фінансової стабільності України, підтримці та стабільності функціонування банківської системи, забезпеченні фінансування пріоритетних галузей економіки та безперебійного функціонування підприємств (об'єктів) критичної інфраструктури, в тому числі таких, що знаходяться в державній власності;

- пріоритетами в діяльності банків державного сектору має бути в тому числі, але не виключно, фінансування:

- суб'єктів підприємницької діяльності, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України та/або для запобігання ними такої агресії, зокрема з метою задоволення потреб Збройних Сил України;

- аграрного сектору економіки з метою продовольчого забезпечення;

- суміжних галузей, які забезпечують функціонування сільськогосподарських підприємств;

- підприємств (об'єктів) критичної інфраструктури;

- підприємств харчової промисловості, продуктового ритейлу та суміжних галузей;

- інфраструктурних проєктів та транспортно-логістичної інфраструктури, проєктів, пов'язаних із розвитком нових логістичних рішень;

- підтримка релокації підприємств, що знаходились у місцях ведення активних бойових дій;

- проєктів з розвитку виробничих потужностей для заміщення продукції, що імпортувалась з росії та білорусі.

Через воєнні дії в Україні для забезпечення фінансової стійкості, безперервної діяльності банку та досягнення ним визначених бізнес-цілей, з метою виявлення, оцінки, моніторингу та контролю ризиків, притаманних банку, розроблено та впроваджено кредитну політику банку в період воєнного стану.

З врахуванням ризиків в поточних умовах наступні передумови були визначальними факторами модифікації кредитної політики Банку в період воєнного стану:

- незважаючи на надзвичайне зростання ризику Ощадбанк не може припинити кредитування приватних та державних компаній, підприємств критичної інфраструктури. Навпаки. Це є невід'ємною частиною підтримки військових зусиль країни і прокладає шлях для подальшої реконструкції;

- порушення ліній постачання, погіршення логістики, розмивання клієнтської бази, коливання цін на вхідні та вихідні ресурси та інші

викривлення ринку роблять значною мірою спірною можливість досягнення попередніх ділових та фінансових результатів клієнтів, на які традиційно покладаються банки при прийнятті рішень;

- потенційне руйнування застави, основних засобів позичальників, та навіть фізичної безпеки ключових зацікавлених сторін.

Зміни в кредитній політиці в період військового стану, з врахуванням наявних ризиків спрямовані на:

- наслідування досвіду МФО щодо прийняття базових ризиків країни. Банк у своїх рішеннях щодо кредитування опосередковано враховує притаманні ризики такі, як ризики, пов'язані з війною, на яких ґрунтується ключова передумова «обачність у кредитуванні»;

- повну обізнаність ризиків притаманних діяльності позичальників відповідних секторів економіки, регіонів, заставі по кредитних операціях, інше;

- формування підходів, згідно яких під час структурування операцій Банк не повинен прагнути пом'якшити ризики які неможливо пом'якшити;

- чітку диференціацію між прийняттям притаманних війні ризиків та необдуманим кредитуванням.

Для успішної діяльності банківської установи банками було розроблено та оновлено політики управління всіма ризиками, які вважаються суттєвими. На даний час в банках діють такі політики управління ризиками: Політика управління кредитними ризиками, Політика управління ризиком ліквідності, Політика управління валютними ризиками, Політика управління процентним ризиком банківської книги, Політика управління ринковими ризиками, Політика управління операційним ризиком, Політика управління комплаєнс ризиком.

Політики з управління ризиками затверджуються наглядовою радою, яка також встановлює показники ризик-апетиту. В Ощадбанку нормативно закріплено та забезпечено механізм реалізації права вето, що може бути застосовано керівником підрозділу з управління ризиками та керівником

підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс) щодо рішень правління та створених ним колегіальних органів. Керівник підрозділу з управління ризиками застосовує це право, якщо реалізація таких рішень призведе до порушення затверджених лімітів ризику, а також в інших випадках, що встановлюються наглядовою радою; керівник підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс) застосовує його, якщо реалізація таких рішень призведе до порушення вимог чинного законодавства, відповідних стандартів професійних об'єднань, дія яких поширюється на банк, конфлікту інтересів, а також в інших випадках, що встановлюються наглядовою радою.

3.2. Підвищення якості кредитного портфеля

Досліджуючи кредитування комерційних банків та їх кредитну політику необхідно звернути увагу на якість кредитного портфеля в цілому. Дослідження кредитного портфеля було здійснено в другому розділі і тепер варто детальніше розглянути результати.

Було розраховано показник суми виданих кредитів та депозитів банків впродовж останніх 5 років. Цей показник широко використовується в світовій практиці для визначення ліквідності банківської установи та ефективності кредитної політики банків. В 2022 році показник Ощадбанку становив 102,19%, Приватбанку – 76,86%, а Укргазбанку відповідно 154,97%. З одного боку чим вищим є цей показник, тим нижчою є ліквідність банку, отже можна вважати, що найменш ліквідним є АТ «Укргазбанк», а найбільш ліквідним Приватбанк. Це можна стверджувати через те, що надані кредити є найменш ліквідними, ніж всі інші активи банку, що приносять дохід. Однак з іншого боку те, що цей показник є доволі високим, вказує на те, що банк ефективно використовує кошти клієнтів, що залучаються за допомогою депозитів. Тобто використовуючи кошти клієнтів, банк отримує значну кількість доходів, завдяки наданим кредитам. Отже з цього можна зробити висновок, що політика

Ощадбанку та Укргазбанку є значно ефективнішою ніж Приватбанку, але це також робить їх менш ліквідними. Для Приватбанку рекомендовано спрямовувати залучені від депозитів кошти на кредитну діяльність.

Також в роботі було досліджено такі показники:

- Коефіцієнт покриття кредитного портфеля власним капіталом
- Коефіцієнт якості кредитного портфеля
- Коефіцієнт покриття класифікованих кредитів власним капіталом
- Коефіцієнт дохідності кредитного портфеля
- Коефіцієнт співвідношення відсоткових доходів і відсоткових витрат
- Коефіцієнт прибутковості кредитних операцій.

Таблиця 3.1

Показники ризиковості та дохідності АТ «Ощадбанк» 2018-2022рр.

Показники	Дані фінансової звітності				
	2018	2019	2020	2021	2022
Коефіцієнт покриття кредитного портфеля власним капіталом	0,274811907	0,300303	0,347232	0,292794	0,26655498
Коефіцієнт якості кредитного портфеля	0,01522974	0,02773	0,030826	0,011776	0,0155019
Коефіцієнт дохідності кредитного портфеля	0,286504384	0,292562	0,292078	0,285637	0,27096852
Коефіцієнт співвідношення відсоткових доходів і відсоткових витрат	1,39258113	1,405282	1,762763	2,672627	2,98079802
Коефіцієнт прибутковості кредитних операцій.	0,080768159	0,084375	0,126385	0,178762	0,18006383

* Джерело: Розраховано автором

З таблиці 3.1 можемо побачити, що в 2022 році коефіцієнт покриття кредитного портфеля власним капіталом зменшився порівняно з іншими роками, однак це зменшення доволі незначне, але це може свідчити про те, що захищеність кредитного портфеля власним капіталом зменшилась .

Резерв банку під кредитні ризики є досить низьким, що може свідчити про те, що захищеність кредитного портфелю дуже низька, однак також це

свідчить про те, що банк ефективно використовує кошти які в нього є, задля отримання більших прибутків.

Коефіцієнт дохідності кредитного портфеля впродовж досліджуваного періоду тримався в межах 0,28 – 0,29 однак згідно аналізу діяльності банку за 2022 рік він знизився до 0,27, тобто початок війни в Україні вплинув на доходи банку в цілому та дохідність кредитного портфелю зокрема. Цей коефіцієнт показує, що на 1 гривню виданих кредитів припадає 0,27 гривень доходу.

Коефіцієнт співвідношення відсоткових доходів та витрат впродовж досліджуваних років становив 1,39; 1.41; 1.76; 2.67; 2.98. Таке перевищення процентних доходів над процентними витратами свідчить про ефективну відсоткову політику. Також варто зазначити, що в 2022 році значення показника зросло більш ніж вдвічі, порівняно з 2018 роком, це свідчить про те, що щорічно банк переглядає свою відсоткову політику і робить це досить успішно.

Коефіцієнт прибутковості кредитних операцій банку впродовж 2018 – 2022 років зріс на 225%, а отже і прибутки банку значно зростають щороку.

Підсумовуючи все вище сказане, можна зробити висновок, що АТ «Ощадбанк» обрав досить ефективну кредитну політику. Оскільки коефіцієнти прибутковості кредитних операцій та співвідношення відсоткових доходів і відсоткових витрат збільшились банк рухається в правильному напрямку і йому варто і надалі дотримуватись такої політики.

Таблиця 3.2

Показники ризиковості та дохідності АТ «Приватбанк» 2018-2022рр.

Показники	Дані фінансової звітності				
	2018	2019	2020	2021	2022
Коефіцієнт покриття кредитного портфеля власним капіталом	0,629716793	0,917406	0,964305	0,980899	0,85099289
Коефіцієнт якості кредитного портфеля	0,06252493	0,05485	0,21968	0,005468	0,01880031
Коефіцієнт дохідності кредитного портфеля	0,613362585	0,568336	0,610003	0,525624	0,64166324
Коефіцієнт співвідношення відсоткових доходів і відсоткових витрат	2,197342098	2,389564	2,810265	5,488596	11,5972923

Коефіцієнт прибутковості кредитних операцій.	0,334224172	0,330495	0,392941	0,429857	0,58633453
--	-------------	----------	----------	----------	------------

* Джерело: Розраховано автором

Аналізуючи дані таблиці 3.2 можна побачити, що коефіцієнт покриття кредитного портфеля власним капіталом починаючи з 2018 року щорічно збільшувався, що свідчить про значну захищеність кредитного портфелю власними коштами. Однак в 2022 році показник зменшився і в першу чергу це відбулося через початок війни в Україні. Не зважаючи на це коефіцієнт зберігається на високому рівні.

Коефіцієнт дохідності кредитного портфеля амплітудно коливався щорічно. В 2018 році він був на рівні 0,61 після чого в 2019 зменшився до 0,56 і в решті решт в 2022 був встановлений на рівні 0,64. Такі коливання дохідності кредитного портфеля є доволі незначними, однак вони можуть свідчити про те, що банк випробовує різні варіанти кредитної політики в пошуках кращого.

Дивлячись на результати розрахунку коефіцієнту співвідношення відсоткових доходів і відсоткових витрат можна стверджувати, що банк проводить дуже успішну кредитну політику. Цей показник в 2022 році порівняно з 2018 роком зріс більше ніж в 5 разів. Стрімку зростання цього показника відбулось в 2021 році, порівняно з 2020 він зріс в двічі і потім в 2022 році він знову збільшився в 2 рази. Отже, з цього можна зробити висновок, що банк значно переглянув свою кредитну політику і зробив все, щоб збільшити процентні доходи банку і при цьому зменшити процентні витрати.

В 2022 році в АТ «Приватбанк» на 1 гривню кредитного портфелю припадає 0,59 гривень відсоткового доходу. Цей показник також щорічно зростає, що свідчить про позитивну динаміку.

Отже, кредитна політика Приватбанку щорічно переглядається і покращується, багато коефіцієнтів зросли в тому числі коефіцієнти дохідності, а значить банк проводить правильну кредитну політику.

Таблиця 3.3

Показники ризиковості та дохідності АТ «Укргазбанк» 2018-2022рр.

Показники	Дані фінансової звітності
-----------	---------------------------

	2018	2019	2020	2021	2022
Коефіцієнт покриття кредитного портфеля власним капіталом	0,127241746	0,211731	0,179909	0,208105	0,10679764
Коефіцієнт якості кредитного портфеля	0,011573221	0,030753	0,023036	0,01736	0,01465165
Коефіцієнт доходності кредитного портфеля	0,179405862	0,247884	0,201531	0,155701	0,17860313
Коефіцієнт співвідношення відсоткових доходів і відсоткових витрат	1,574070231	1,395706	1,504127	2,527801	1,75993489
Коефіцієнт прибутковості кредитних операцій.	0,065430095	0,070279	0,067546	0,094105	0,07712033

З таблиці 3.3 можна побачити, що в 2021 році коефіцієнт покриття кредитного портфеля власним капіталом в 2021 році збільшився до 0,208, однак в 2022 році він зменшився до 0,107 і досяг свого найнижчого значення за 5 років. Можна припустити, що дуже великий вплив на діяльність банку мав початок війни, адже саме в 2022 показник рекордно знизився.

Впродовж 2018 – 2020 років спостерігалось зростання якості кредитного портфеля, однак в 2021 та в 2022 році цей показник знизився.

Зробивши висновки з таблиці 3.3 можна стверджувати, що діяльність Укргазбанку впродовж 5 років покращувалась, однак станом на 2022 рік всі показники спостерігаються на рівні 2018 року. Отже, банк проводив цілком хорошу кредитну політику, але виявився зовсім не готовим до такого серйозного випробовування як війна і це відкинуло його на 5 років назад в своїй діяльності.

Враховуючи все вище сказане, можна зробити висновки, що найвдалішу кредитну політику проводить Приватбанк, адже згідно розрахунків коефіцієнтів його діяльності він має найвищі показники. Друге місце в цьому переліку посідає Ощадбанк, показники якого хоча й значно менші ніж в Приватбанку, однак показують тенденцію до зростання. Що ж стосується Укргазбанку, то йому варто серйозно переглянути свою кредитну політику, адже такий серйозний виклик як війна призвів до відкидання діяльності банку на 5 років.

Загалом підвищення якості кредитного портфеля банку – важливий процес для забезпечення стабільності та прибутковості банку. І для

покращення якості кредитного портфеля можна виконати наступні стратегії та практики:

- ефективний аналіз ризиків при видачі кредитів. Банкам необхідно використовувати ретельний аналіз платоспроможності клієнтів перед видачею кредитів, для цього застосовуючи різні методи оцінки ризику, такі як кредитні звіти, аналіз фінансових звітів та інші. Також необхідно використовувати точні моделі для оцінки ризиків кредитування, якісно аналізувати платіжну дисципліну клієнтів, їх фінансовий стан та здатність повертати кредит.

- банкам необхідно здійснювати постійний моніторинг та управління портфелем, для цього використовувати системи для автоматичного розрахунку фінансового стану, та періодично перевіряти кредитний портфель, об мати змогу вчасно виявити ризикові сигнали та запобігти виникненню ризиків.

- диверсифікація портфеля. Банк має стежити за розподілом кредитів між великими секторами та галузями економіки, також варто урізноманітнити види кредитів та секторів у яких видаються кредити. При цьому банкам необхідно уникати концентрації ризиків у певних групах чи секторах.

- банкам необхідно розробити ефективні стратегії відшкодування та погашення кредитів та встановлювати адекватні відсоткові ставки та графіки погашення.

- система внутрішнього контролю. Банкам необхідно впроваджувати систему внутрішнього контролю для управління ризиками на ранніх стадіях, регулярно оцінювати ефективність внутрішнього контролю та вносити відповідні корективи.

- використання передових технологій. Банкам необхідно використовувати аналітику даних та штучний інтелект для покращення оцінки ризиків та моніторингу портфеля, а також впроваджувати цифрові технології для автоматизації процесів видачі та обслуговування кредитів.

- банкам необхідно здійснювати підтримку клієнтів у випадку виникнення проблем, для цього варто встановити ефективні системи роботи з боржниками та прагнути до конструктивного вирішення проблеми у разі фінансових

труднощів клієнтів. Також необхідно підтримувати відкриті зв'язки з клієнтами та допомагати їм в управлінні фінансами, щоб запобігти можливим проблемам з платежами.

- стрес-тести. Банкам необхідно проводити тестування кредитного портфеля в різних економічних умовах, для розуміння того, як він може реагувати на стресовий контекст.

Якщо дотримуватись цих стратегій та постійно перевіряти фінансовий стан клієнтів можна значно знизити ризики та підвищити якість кредитного портфеля банку.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3

Згідно дослідження третього розділу найвдалішу кредитну політику проводить Приватбанк, адже згідно розрахунків коефіцієнтів його діяльності він має найвищі показники. Друге місце в цьому переліку посідає Ощадбанк, показники якого хоча й значно менші ніж в Приватбанку, однак показують тенденцію до зростання. Що ж стосується Укргазбанку, то йому варто серйозно переглянути свою кредитну політику, адже такий серйозний виклик як війна призвів до відкидання діяльності банку на 5 років.

Загалом підвищення якості кредитного портфеля банку – важливий процес для забезпечення стабільності та прибутковості банку. І для покращення якості кредитного портфеля можна виконати наступні стратегії та практики:

- Ефективний аналіз ризиків при видачі кредитів.
- Диверсифікація портфеля.
- Система внутрішнього контролю.
- Використання передових технологій.
- Підтримка клієнтів.
- Стрес-тести.

ВИСНОВКИ

Кредитування фізичних та юридичних осіб є основною з функцій комерційних банків, яка приносить найбільше доходів. Розвиток кредитування було розпочато в 18 столітті, після відкриття перших великих комерційних банків.

Кредитування для банків є одним з основних способів отримання прибутку, тому воно дуже важливе для їх успішної діяльності і відповідно конкуренція серед банків, які надають споживчі кредити стабільно зростає, що дає змогу позичальникам отримувати вигідніші умови.

Кількість кредитів наданих клієнтам, щорічно зростає, однак вона також має певну залежність від економічної та соціальної ситуації в країні. Після початку пандемії COV-19, в 2020 році кількість кредитів зменшилась, адже фактично весь бізнес перестав працювати і люди не мали ні змоги ні можливостей брати кредити. Початок війни в Україні також суттєво вплинув на рівень кредитування в Україні, однак з іншої сторони, кількість наданих кредитів навпаки зросла, адже діяли програмки підтримки українського бізнесу і зокрема підтримки аграріїв країни, відповідно в бізнесу була можливість брати кредити з мінімальними ставками, чим вони спішно і користувались.

Не зважаючи на складний економічний стан в Україні, початок COVID-19, а потім війну кредитування стабільно розвивається, люди беруть кредити і все частіше звертаються в банки задля отримання коштів. Банки постійно переглядають свою кредитну політику і прагнуть її вдосконалювати, для того щоб все більше людей звертались і банки могли отримати від цього прибутки, адже основне завдання комерційних банків, як і багатьох комерційних організацій це отримання прибутку.

Згідно дослідження третього розділу найвдалішу кредитну політику проводить Приватбанк, адже згідно розрахунків коефіцієнтів його діяльності він має найвищі показники. Друге місце в цьому переліку посідає Ощадбанк, показники якого хоча й значно менші ніж в Приватбанку, однак показують

тенденцію до зростання. Що ж стосується Укргазбанку, то йому варто серйозно переглянути свою кредитну політику, адже такий серйозний виклик як війна призвів до відкидання діяльності банку на 5 років.

Загалом підвищення якості кредитного портфеля банку – важливий процес для забезпечення стабільності та прибутковості банку. І для покращення якості кредитного портфеля можна виконати наступні стратегії та практики:

- Ефективний аналіз ризиків при видачі кредитів..
- Диверсифікація портфеля.
- Система внутрішнього контролю
- Використання передових технологій.
- Підтримка клієнтів
- Стрес-тести

Якщо дотримуватись цих стратегій та постійно перевіряти фінансовий стан клієнтів можна значно знизити ризики та підвищити якість кредитного портфеля банку. Відповідно кількість кредитів не лише буде збільшуватись, люди не лише братимуть все більше кредитів, а й кредити будуть надавати лише людям, які зможуть справді їх повернути. Якість кредитного портфеля значно збільшиться і відповідно буде все менше неповернених кредитів і банк буде отримувати меншу кількість збитків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Фінанси, гроші та кредит: Навчальний посібник (за кредитно-модульною системою навчання) для студентів напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент» ОКР «Бакалавр» / Борисова І.С., Зоря О.П., – Полтава: РВВ ПДАА, – 2011. – 279 с.
2. Поляк Н. П. Кредитні інструменти розвитку реальної економіки в Україні : дис. канд. ек. наук : 08.00.08 / Поляк Наталя Петрівна – ДВНЗ «Університет банківської справи», 2016. – С. 14.
3. Нечаєва І. А., Каплан Ю. О. Теоретичні основи управління якістю кредитного портфеля // *БІЗНЕСІНФОРМ*. – 2011. – С. 116.
4. Бурлаєнко Т. І. Особливості управління кредитним портфелем банку // *Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського*. – 2016. – С. 767.
5. Степаненко К. Р. Особливості формування кредитного портфеля банку // *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2016. С. 112.
6. Смагун Т. Сутність фінансових ресурсів банків. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах» та Міжнародного студентського наукового форуму «Креативна економіка очима молоді», 29-31 березня 2018 року. Т.: ФОП Паляниця В.А., 2018. №1. С. 76–77.
6. Соляник Л.Г. Теоретико-методологічні підходи до організації фінансів банківських установ. *Економічний вісник Національного гірничого університету*. 2010. №1. С. 46-54
7. Управління діяльністю банку: методологія і практика: монографія / авт. кол.: О.В. Васюренко, І.М. Федосік, Л.В. Васюренко, О.М. Христофорова, Л.П. Семенюк, О.М. Сидоренко; за заг. ред. акад. АЕН України, д-ра екон. наук, проф. О. В. Васюренка. Київ: УБС НБУ, 2008. 230 с
8. Черкашина К.Ф. Фінансові ресурси банків: сутність та витоки управління. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=141>

9. АТ «Ощадбанк». URL: <https://minfin.com.ua/ua/company/oschadbank/>
10. АТ «Ощадбанк». URL: <https://www.oschadbank.ua/>
- 11.. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/>
12. АТ «Приватбанк». URL: <https://privatbank.ua/>
13. АТ «Укргазбанк». URL: <https://www.ukrgasbank.com/>
14. Кутідзе Л.С. Структура залучення фінансових ресурсів комерційним банком: деформація під впливом світової фінансової кризи. Економічний простір. 2009. № 23/2. С. 131-139
15. Семенча І. Управління кредитним портфелем банку в сучасних економічних умовах в Україні: проблеми та шляхи подолання / І. Семенча // Ефективна економіка. – 2014. – № 6. – С. 45–49
16. Гергель А. Напрями аналізу якості кредитного портфеля банку / А. Гергель // Управління розвитком. – Х. : ХНЕУ ім. Семена Кузнеця, 2014. – С. 92–94
17. Бугель Ю. Аналіз якості структури кредитного портфеля комерційних банків в ринкових умовах господарювання / Ю. Бугель // Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє : збірник наукових праць. – Тернопіль : Економічна думка, 2011. – Вип. 11. – С. 51–57
18. Бондаренко Л. Поняття кредитного портфеля комерційного банку і критерії його конкурентоспроможності / Л. Бондаренко // Вісник Національного Банку України. – 2008. – № 3. – С. 31–33
19. Литовченко О. Сутність кредитного портфеля банку, його функції та склад / О. Литовченко, І. Глущенко. URL: http://rusnauka.com/21_TSN_2015/Economics
20. Ісаян А. М. Банківське кредитування підприємств АПК в умовах невизначеності : 08.00.08 / Ісаян Анна Мосесівна – ДВНЗ «Університет банківської справи», 2016. – С. 32
21. Сорока А. В. Кредитна політика банку як основа управління кредитним ризиком / А. В. Сорока, А. Р. Колесникова. // «Молодий вчений». – 2017. – С. 771.

22. Доценко І. О. Сутність та значення кредитної діяльності банку у сучасних умовах економічного розвитку / І. О. Доценко, В. В. Доценко. // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2017. – С. 97.

23. Герасимович А.М. Аналіз банківської діяльності: Підручник/ А. М. Герасимович, М. Д. Алексеєнко, І. М. Парасій-Вергуненко та ін.; За ред. А. М. Герасимовича. — К.: КНЕУ, 2004. — 361-431 с.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН АТ «ОЩАДБАНК» 2018-2022 рр.

**АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»
(раніше – публічне акціонерне товариство «Державний ощадний банк України»)**

**КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН
СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ
(у тисячах гривень)**

	Примітки	31 грудня 2019 року	31 грудня 2018 року
Активи			
Готівкові кошти та рахунки у Національному банку України	13	36 692 395	10 600 815
Кошти в банках	14	20 223 301	10 965 932
Кредити, надані клієнтам	15	65 168 344	67 543 176
Інвестиції	16	113 616 183	116 590 238
Інвестиційна нерухомість	17	809 070	796 869
Основні засоби та нематеріальні активи	18	9 948 101	8 953 669
Передплата з податку на прибуток		270 256	267 324
Інші активи	19	2 417 095	2 068 186
Всього активів		249 144 745	217 786 209
Зобов'язання і власний капітал			
Зобов'язання:			
Кошти банків	20	58 040	54 074
Рахунки клієнтів	21	202 142 934	154 016 447
Випущені єврооблігації	22	18 303 877	34 496 694
Інші залозичені кошти	23	4 430 083	6 618 734
Інші зобов'язання	24	1 807 105	1 028 665
Відстрочені зобов'язання з податку на прибуток	11	369 794	130 136
Субординований борг	25	2 462 640	2 879 790
Всього зобов'язань		229 574 473	199 224 540
Власний капітал:			
Акціонерний капітал	26	49 724 980	49 724 980
Резерв переоцінки будівель		1 817 194	1 821 887
Резерв переоцінки інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		1 018 205	215 554
Кумулятивна сума курсових різниць		1 061	1 513
Непохритий збиток		(33 004 661)	(33 215 794)
Всього капіталу, що відноситься до акціонера Банку		19 556 779	18 548 140
Неконтрольована частка участі		13 493	13 529
Всього власного капіталу		19 570 272	18 561 669
Всього зобов'язань і власного капіталу		249 144 745	217 786 209

Від імені Правління:

А. Г. Пишний
Голова Правління

15 травня 2020 року

Г. С. Костенко
Головний бухгалтер

15 травня 2020 року

Виконавці: Рибалка О.В., 537-47-75, Заднепровський К.Г., 278-60-22

Примітки на сторінках 8-113 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ А

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО

«ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

(раніше – публічне акціонерне товариство «Державний ощадний банк України»)

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ І ЗБИТКИ ТА ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД

ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(у тисячах гривень)

	Примітки	За рік, що закінчився 31 грудня 2019 року	За рік, що закінчився 31 грудня 2018 року
Процентні доходи за фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою вартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	5	15 442 611	16 689 756
Процентні доходи за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	5	3 623 155	2 661 660
Процентні витрати	5	(13 567 217)	(13 896 078)
Чистий процентний дохід		5 498 549	5 455 338
Розформування резерву під очікувані кредитні збитки та збитки від модифікації за активами, за якими нараховуються проценти		186 644	1 127 366
<i>у тому числі розформування резерву під очікувані кредитні збитки за активами, за якими нараховуються проценти</i>	6	82 635	3 394 315
Чистий процентний дохід після розформування резерву під очікувані кредитні збитки та збитки від модифікації за активами, за якими нараховуються проценти		5 685 193	6 582 704
Комісійні доходи	7	6 438 707	5 236 356
Комісійні витрати	7	(2 235 702)	(1 771 336)
Чистий прибуток від операцій з іноземною валютою	8	3 454 977	864 928
Чистий збиток від операцій з фінансовими інструментами, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	10	(3 649 396)	(2 410 823)
Розформування/(формування) резерву під очікувані кредитні збитки за іншими фінансовими активами і гарантіями	6	82 961	(168 162)
Формування резерву під збитки від знецінення нефінансових активів	6	(41 660)	(38 708)
Чистий інший дохід		340 096	304 689
Чистий непроцентний дохід		4 389 983	2 016 944
Операційні доходи		10 075 176	8 599 648
Операційні витрати	9	(9 821 058)	(8 567 824)
Прибуток до оподаткування		254 118	31 824
Відшкодування з податку на прибуток	11	956	129 382
Чистий прибуток за рік		255 074	161 206
Відноситься до:			
Акціонера Банку		255 056	162 471
Неконтрольованої частки участі		18	(1 265)

Примітки на сторінках 8-113 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ А

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН
СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ
(у тисячах гривень)

	Примітки	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року (перераховано*)	1 січня 2020 року (перераховано*)
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти	11	19 001 319	26 553 199	56 803 112
Кошти в банках		-	-	40 681
Кредити, надані клієнтам	12	74 754 086	63 226 077	65 168 344
Інвестиції	13	128 686 039	130 251 541	113 616 183
Інвестиційна нерухомість	14	633 099	633 526	809 070
Основні засоби	15	6 947 115	7 913 375	8 553 607
Нематеріальні активи	15	2 049 509	1 812 070	1 394 495
Передплата з податку на прибуток		417 175	275 237	270 256
Інші фінансові активи	16	468 886	476 602	265 409
Інші нефінансові активи	16	2 014 206	2 458 270	2 223 588
Всього активів		234 971 434	233 599 897	249 144 745
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ТА ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ				
Зобов'язання:				
Кошти банків	17	7 608 283	5 823 982	58 040
Рахунки клієнтів	18	191 452 639	186 165 452	202 142 934
Випущені єврооблігації	19	7 908 096	11 744 616	18 303 877
Інші запозичені кошти	20	2 818 312	4 452 649	4 430 083
Забезпечення	21	829 107	634 094	526 697
Інші фінансові зобов'язання	21	534 499	512 606	562 740
Інші нефінансові зобов'язання	21	880 297	802 298	717 668
Відстрочені зобов'язання з податку на прибуток	9	173 704	233 833	369 794
Субординований борг	22	878 960	1 276 240	2 462 640
Всього зобов'язань		213 083 897	211 645 770	229 574 473
Власний капітал:				
Акціонерний капітал	23	49 724 980	49 724 980	49 724 980
Резерв переоцінки будівель		1 564 504	1 572 968	1 817 194
Резерв переоцінки за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		146 089	429 062	639 249
Резерв переоцінки інвестицій в інструменти капіталу, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		544 219	546 998	378 956
Кумулятивна сума курсових різниць		1 469	1 583	1 061
Непокритий збиток		(30 106 919)	(30 334 988)	(33 004 661)
Всього власного капіталу, що відноситься до акціонера Банку		21 874 342	21 940 603	19 556 779
Неконтрольована частка участі		13 195	13 524	13 493
Всього власного капіталу		21 887 537	21 954 127	19 570 272
Всього зобов'язань і власного капіталу		234 971 434	233 599 897	249 144 745

* Ці суми, показані тут, не відповідають фінансовій звітності за 2020 рік і відображають здійснені перекласифікації.

Від імені Правління:

С.В. Наумов
 Голова Правління
 1 серпня 2022 року

Г.С. Костенко
 Головний бухгалтер
 1 серпня 2022 року

Виконавці: Рибалка О.В., 537-47-75, Заднепровський К.Г., 537-47-84

Примітки на сторінках 8-122 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

ПРОДОВЖЕННЯ А

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

**КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ І ЗБИТКИ ТА ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ
(у тисячах гривень)**

	Примітки	За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року	За рік, що закінчився 31 грудня 2020 року (перераховано*)
Процентні доходи за фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою вартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	5	17 809 587	15 099 630
Процентні доходи за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	5	3 542 954	3 367 312
Процентні витрати	5	(7 989 345)	(10 476 135)
Чистий процентний дохід		13 363 196	7 990 807
(Формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки за активами, за якими нараховуються проценти	29	(1 838 786)	(1 559 903)
Чистий процентний дохід після (формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки за активами, за якими нараховуються проценти		11 524 410	6 430 904
Комісійні доходи	6	9 802 378	8 043 794
Комісійні витрати	6	(3 597 784)	(3 080 856)
Операції з іноземною валютою, нетто		199 216	116 749
Чистий прибуток/(збиток) від переоцінки іноземної валюти		682 879	(2 868 733)
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з фінансовими інструментами, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	7	(5 330 992)	6 302 082
(Формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки за іншими фінансовими активами і гарантіями		(233 938)	(88 888)
(Формування)/розформування резерву під збитки від знецінення нефінансових активів		(9 140)	25 649
Доходи/(витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		9 300	(126 246)
Чистий прибуток від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		2 351	2 363
Чистий прибуток/(збиток) від модифікації фінансових активів	29	(748 303)	(1 153 822)
Інші прибутки/(збитки)		348 072	291 300
Чистий непроцентний дохід		1 124 039	7 463 392
Операційні доходи		12 648 449	13 894 296
Витрати на виплати працівникам	8	(6 313 172)	(6 004 433)
Амортизаційні витрати	8	(1 861 325)	(1 675 247)
Збиток від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	8	-	(175 669)
Інші адміністративні та операційні витрати	8	(3 422 073)	(3 317 230)
Прибуток від операційної діяльності		1 051 879	2 721 717
Прибуток/(збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю		-	10 721
Прибуток до оподаткування		1 051 879	2 732 438
Відшкодування з податку на прибуток	9	2 338	43 933
Чистий прибуток за рік		1 054 217	2 776 371
Відноситься до:			
Акціонера Банку		1 054 540	2 776 334
Неконтрольованої частки участі		(323)	37

Примітки на сторінках 8-122 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

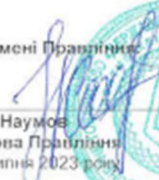
ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ А

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ"

**КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН
СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 2022 РОКУ
(у тисячах гривень)**

	Примітки	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Активи			
Грошові кошти та їх еквіваленти	11	28 376 712	19 001 319
Кредити, надані клієнтам	12	83 215 595	74 754 086
Інвестиції	13	143 398 851	128 686 039
Інвестиційна нерухомість	14	626 789	633 099
Основні засоби	15	6 521 344	6 947 115
Нематеріальні активи	15	2 106 476	2 049 509
Передплата з податку на прибуток		470 943	417 175
Інші фінансові активи	16	1 319 773	468 886
Інші нефінансові активи	16	3 237 587	2 014 206
Всього активів		269 274 070	234 971 434
Зобов'язання та власний капітал			
Зобов'язання			
Кошти банків	17	543 326	7 608 283
Рахунки клієнтів	18	233 940 309	191 452 639
Випущені ссрзоблігації	19	6 041 534	7 908 096
Інші запозичені кошти	20	2 676 153	2 818 312
Забезпечення	21	1 179 977	829 107
Інші фінансові зобов'язання	21	606 065	534 499
Інші нефінансові зобов'язання	21	1 290 000	880 297
Відстрочені зобов'язання з податку на прибуток	9	97 833	173 704
Субординований борг	22	716 442	878 960
Всього зобов'язань		247 092 539	213 083 897
Власний капітал			
Акціонерний капітал	23	49 724 980	49 724 980
Непокритий збиток		(29 777 746)	(30 106 919)
Резерв переоцінки будівель		1 473 482	1 564 504
Кумулятивна сума курсових різниць		2 537	1 469
Резерв переоцінки за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		60 894	146 089
Резерв переоцінки інвестицій в інструменти капіталу, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		684 601	544 219
Неконтрольована частка участі		12 783	13 195
Всього власного капіталу		22 181 531	21 887 537
Всього зобов'язань та власного капіталу		269 274 070	234 971 434

Від імені Правління

С.В. Наумов
Голова Правління
18 липня 2023 року

Г.С. Костенко
Головний бухгалтер
18 липня 2023 року

Виконавці: Рибанка О.В., 537-47-75, Заднепровський К.Г., 537-47-84

Примітки на сторінках 8-103 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності

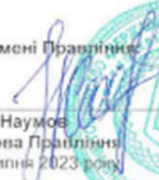
ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ А

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ"

**КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН
СТАНOM НА 31 ГРУДНЯ 2022 РОКУ
(у тисячах гривень)**

	Примітки	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Активи			
Грошові кошти та їх еквіваленти	11	28 376 712	19 001 319
Кредити, надані клієнтам	12	83 215 595	74 754 086
Інвестиції	13	143 398 851	128 686 039
Інвестиційна нерухомість	14	626 789	633 099
Основні засоби	15	6 521 344	6 947 115
Нематеріальні активи	15	2 106 476	2 049 509
Передплата з податку на прибуток		470 943	417 175
Інші фінансові активи	16	1 319 773	468 886
Інші нефінансові активи	16	3 237 587	2 014 206
Всього активів		269 274 070	234 971 434
Зобов'язання та власний капітал			
Зобов'язання			
Кошти банків	17	543 326	7 608 283
Рахунки клієнтів	18	233 940 309	191 452 639
Випущені ссрзоблігації	19	6 041 534	7 908 096
Інші запозичені кошти	20	2 676 153	2 818 312
Забезпечення	21	1 179 977	829 107
Інші фінансові зобов'язання	21	606 065	534 499
Інші нефінансові зобов'язання	21	1 290 000	880 297
Відстрочені зобов'язання з податку на прибуток	9	97 833	173 704
Субординований борг	22	716 442	878 960
Всього зобов'язань		247 092 539	213 083 897
Власний капітал			
Акціонерний капітал	23	49 724 980	49 724 980
Непокритий збиток		(29 777 746)	(30 106 919)
Резерв переоцінки будівель		1 473 482	1 564 504
Кумулятивна сума курсових різниць		2 537	1 469
Резерв переоцінки за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		60 894	146 089
Резерв переоцінки інвестицій в інструменти капіталу, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		684 601	544 219
Неконтрольована частка участі		12 783	13 195
Всього власного капіталу		22 181 531	21 887 537
Всього зобов'язань та власного капіталу		269 274 070	234 971 434

Від імені Правління

С.В. Наумов
Голова Правління
18 липня 2023 року

Г.С. Костенко
Головний бухгалтер
18 липня 2023 року

Виконавці: Рибанка О.В., 537-47-75, Заднепровський К.Г., 537-47-84

Примітки на сторінках 8-103 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ А

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ"

**КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ ТА ЗБИТКИ ТА ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2022 РОКУ
(у тисячах гривень)**

	Примітки	За рік, що закінчився 31 грудня 2022 року	За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року
Процентні доходи за фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою вартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	5	18 981 901	17 809 587
Процентні доходи за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	5	3 566 906	3 542 954
Процентні витрати	5	(7 564 688)	(7 989 345)
Чистий процентний дохід		14 984 119	13 363 196
(Формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки за активами, за якими нараховуються проценти	29	(11 039 456)	(1 838 786)
Чистий процентний дохід після (формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки за активами, за якими нараховуються проценти		3 944 663	11 524 410
Комісійні доходи	6	9 386 584	9 802 378
Комісійні витрати	6	(3 447 839)	(3 597 784)
Операції з іноземною валютою, нетто		1 234 118	199 216
Чистий (збиток)/прибуток від переоцінки іноземної валюти		(3 588 937)	682 879
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з фінансовими інструментами, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	7	8 321 816	(5 330 992)
(Формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки за іншими фінансовими активами і гарантіями	29	(304 573)	(233 938)
(Формування)/розформування резерву під збитки від знецінення нефінансових активів		(3 048)	(9 140)
Доходи/(витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		(3 321)	9 300
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		903	2 351
Інші доходи		547 691	370 291
Інші витрати		(245 316)	(22 219)
Чистий прибуток/(збиток) від модифікації фінансових активів	29	(603 165)	(748 303)
Чистий непроцентний дохід		11 294 913	1 124 039
Операційні доходи		15 239 576	12 648 449
Витрати на виплати працівникам	8	(8 145 471)	(6 313 172)
Амортизаційні витрати	8	(1 833 746)	(1 861 325)
Інші адміністративні та операційні витрати	8	(4 628 921)	(3 422 073)
Прибуток від операційної діяльності		631 438	1 051 879
Прибуток/(збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю		4 547	-
Прибуток до оподаткування		635 985	1 051 879
Відшкодування з податку на прибуток	9	2 357	2 338
Чистий прибуток за рік		638 342	1 054 217
Чистий прибуток за рік, що відноситься до:			
Акціонера Банку		638 754	1 054 540
Неконтрольованої частки участі		(412)	(323)

Примітки на сторінках 8-103 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності

ДОДАТОК Б

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН АТ «ПРИВАТБАНК» 2018-2022 рр.

ГРУПА "ПРИВАТБАНК" Консолідований звіт про фінансовий стан

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2019	31 грудня 2018
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	6	45 894	27 360
Заборгованість банків	7	27 118	-
Кредити та аванси клієнтам	8	59 544	50 140
Інвестиційні цінні папери:			
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	84 680	86 244
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	66 602	79 299
- за амортизованою собівартістю	9	875	14 577
Поточні податкові активи		2 257	184
Інвестиційна нерухомість		3 379	3 340
Активи з права користування	10	1 703	-
Основні засоби та нематеріальні активи	11	4 850	3 843
Інші фінансові активи	12	2 228	2 756
Інші активи	13	9 285	8 899
Майно, що перейшло у власність банку як заставадержателя		1 244	1 361
Активи, утримувані для продажу	14	-	117
ВСЬОГО АКТИВІВ		309 659	278 120
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Заборгованість перед НБУ	15	7 721	9 817
Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями		201	196
Кошти клієнтів	16	240 457	230 997
Зобов'язання прорахунок з лізингу	32	1 734	-
Поточне зобов'язання з податку на прибуток	24	9	6
Відстрочене зобов'язання з податку на прибуток	24	122	137
Інші фінансові зобов'язання	17	1 523	2 257
Резерви та нерівні зобов'язання	18	3 266	3 135
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		255 033	246 545
КАПІТАЛ			
Акціонерний капітал	19	206 060	206 060
Емісійний дохід	19	23	23
Резерв переоцінки будівель	11	614	722
Нереалізований збиток від інвестиційних цінних паперів		(1 274)	(3 303)
Результат від операцій з акціонером		12 174	12 174
Резерв переоцінки валют		27	27
Накопичений дефіцит		(162 999)	(184 129)
Чисті активи, що належать акціонеру Банку		54 625	31 574
Частка неконтролюваних учасників		1	1
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		54 626	31 575
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ		309 659	278 120

Затверджено та підписано 29 квітня 2020 року.

Г. Крумханс
Голова Правління

Г. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління
(з питань фінансів)

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ Б

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

Консолідований звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід

У мільйонах українських гривень	Прим.	2019 рік	2018 рік
Процентні доходи	20	33 841	30 754
Процентні витрати	20	(14 162)	(13 996)
Чистий процентний дохід		19 679	16 758
Відрахування до резерву на зменшення корисності	21	(4)	(6 089)
Чисті процентні доходи після вирахування резерву на зменшення корисності		19 675	10 669
Доходи за виплатами та комісійними	22	24 575	19 590
Витрати за виплатами та комісійними	22	(6 386)	(4 402)
Прибутки мінус збитки від операцій з іноземною валютою та своп-контрактів		2 589	1 983
Прибутки мінус збитки від операцій з іноземної валюти		6 510	1 145
Прибутки мінус збитки від реалізації інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		8	3
Збитки мінус прибутки від операцій з інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	(1 526)	(3 085)
(Прибутки)/збитки від оцінки будівель та інвестиційної нерухомості		4	(553)
Зменшення корисності майна, що перейшло у власність банку як застава/декретали		(134)	(13)
Частка збитку від асоційованої компанії		(117)	-
Адміністративні та інші операційні витрати	23	(14 889)	(14 041)
Інші чисті доходи		2 391	1 559
Прибуток до оподаткування		32 700	12 855
Витрати з податку на прибуток	24	(30)	(9)
Чистий прибуток за рік		32 670	12 846
Інші сукупні доходи(витрати):			
Статті, які будуть у подальшому рекласифіковані у прибуток чи збиток: Фінансові інструменти, що визнаються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:			
- Нерезалізований прибуток(збиток) від переоцінки		2 037	(1 872)
- Прибуток, що реалізовано до складу прибутків чи збитків		(8)	(3)
- Зміни у резерві під очікувані кредитні збитки		-	-
- Податковий ефект		-	-
Статті, які не будуть рекласифіковані у прибуток чи збиток:			
Будівлі:			
- Переоцінка будівель		(70)	2
- Податковий ефект		15	(1)
Інші сукупні доходи(витрати)		1 974	(1 874)
ВСЬОГО СУКУПНИХ ДОХОДІВ ЗА РІК		34 644	10 972
Прибуток, що належить: Акціонеру Банку		32 670	12 846
Прибуток за рік		32 670	12 846
Всього сукупних доходів, що належать: Акціонеру Банку		34 644	10 972
Всього сукупні доходи		34 644	10 972
Базисний та скоригований дохід на акцію щодо прибутку, який належить акціонеру Банку (у гривнях на акцію)	19	44,39	17,46

Затверджено для випуску та підписано 29 квітня 2020 року.

Г. Зюмханал
Голова Правління

Г. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління
(з питань фінансів)

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ Б

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

Консолідований звіт про фінансовий стан станом за 31 грудня 2021 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2021		
		31 грудня 2021	31 грудня 2020 (як рекласифіковано)	31 грудня 2019 (як рекласифіковано)
АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	52 835	49 911	45 894
Кредити та аванси банкам	7	26 243	25 059	27 118
Кредити та аванси клієнтам	8	68 218	55 021	59 544
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:		222 277	221 711	152 157
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	93 096	100 750	84 680
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	129 074	119 196	66 602
- за амортизованою собівартістю	9	107	1 765	878
Поточні податкові активи	21	9 978	6 660	2 257
Інвестиційна нерухомість		1 989	2 933	3 379
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	10	1 291	958	651
Основні засоби	10	6 159	6 762	5 902
Інші фінансові активи	11	2 673	3 487	2 228
Інші нефінансові активи	12	9 715	10 129	10 529
Непоточні активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам		7	32	-
Загальна сума активів		401 385	382 643	309 659
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Інші залучені кошти		-	-	7 721
Кошти банків		3	19	201
Кошти клієнтів	13	325 019	312 568	240 457
Поточні податкові зобов'язання	21	12	9	9
Відстрочені податкові зобов'язання	21	158	147	122
Інші фінансові зобов'язання	14	3 824	4 053	2 626
Забезпечення у т.ч.:	15	3 651	10 687	2 363
- резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії		373	329	290
- інші забезпечення		3 278	10 358	2 073
Інші нефінансові зобов'язання	15	1 803	2 103	1 534
Загальна сума зобов'язань		334 470	329 586	255 033
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ				
Статутний капітал	16	206 060	206 060	206 060
Емісійний дохід	16	23	23	23
Результат від операцій з акціонером		12 174	12 174	12 174
Інші резерви	9, 10	(4 064)	(2 221)	(633)
Резерви та інші фонди банку	16	9 696	8 481	6 850
Накопичений дефіцит		(156 976)	(171 461)	(169 849)
Загальна сума власного капіталу, що відноситься до власників материнського Банку		66 913	53 056	54 625
Частки участі, що не забезпечують контроль		2	1	1
Загальна сума власного капіталу		66 915	53 057	54 626
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		401 385	382 643	309 659

Затверджено та підписано 26 липня 2022 року

Г. Боднар
Голова ПравлінняГ. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер фінансів

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ Б

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

Консолідований звіт про прибуток або збиток за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	2021 рік	2020 рік (як рекласифіковано)
Процентні доходи в т.ч.:		35 857	33 563
- процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	17	30 873	28 547
- інші процентні доходи	17	4 984	5 016
Процентні витрати	17	(6 533)	(11 943)
Чистий процентний дохід		29 324	21 620
Прибуток від зменшення корисності та сторонування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	18	(856)	(1 809)
Чисті процентні доходи після вирахування резерву на зменшення корисності		28 468	19 811
Комісійні доходи	19	35 057	27 649
Комісійні витрати	19	(11 840)	(8 888)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою		3 226	3 103
Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	32	8
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	9	(7 666)	16 045
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості		(873)	(256)
Витрати на виплати працівникам		(8 931)	(8 213)
Амортизаційні витрати		(2 187)	(1 790)
Інші адміністративні та операційні витрати в т.ч.:		(2 417)	(16 742)
- розформування (витрати на створення) резерву під юридичні ризики	15, 20	6 464	(8 539)
- адміністративні та операційні витрати	20	(8 881)	(8 203)
Інші доходи		1 612	1 429
Інші прибуток (збиток) - збиток від модифікації фінансових активів		(111)	(104)
Доходи (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, відсотку або нікчемно, ніж ринкова		(164)	(6)
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю		77	-
Прибуток до оподаткування		35 300	24 586
Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку)	21	(58)	(25)
Прибуток за рік		35 242	24 561
Прибуток, що відноситься до:			
- власників материнського Банку		35 241	24 561
- часток учасці, що не забезпечують контролю		1	-
Прибуток за рік		35 242	24 561

Затверджено та підписано 26 липня 2022 року

Г. Бьод
Голова ПравлінняГ. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ Б

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

Консолідований звіт про фінансовий стан станом за 31 грудня 2022 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2022	31 грудня 2021
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	96 380	52 835
Кредити та аванси банкам	7	103 837	28 243
Кредити та аванси клієнтам	8	68 084	68 218
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:		239 752	222 277
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	95 716	93 096
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	143 020	129 074
- за амортизованою собівартістю	9	116	107
Поточні податкові активи	25	9 079	9 978
Відстрочені податкові активи	25	1 100	-
Інвестиційна нерухомість	10	2 155	1 589
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	11	1 292	1 291
Основні засоби	11	5 308	6 159
Інші фінансові активи	12	4 318	2 673
Інші нефінансові активи	13	9 189	9 715
Непоточні активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам		64	7
Загальна сума активів		540 658	401 385
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків		-	3
Кошти клієнтів	14	471 863	325 019
Інші залучені кошти	15	128	-
Поточні податкові зобов'язання	25	3	12
Відстрочені податкові зобов'язання	25	-	158
Інші фінансові зобов'язання	16	2 647	3 824
Забезпечення у т.ч.:	17	5 804	3 651
- резерви за кредитними зобов'язаннями та контрастами фінансової гарантії		1 280	373
- інші забезпечення		4 524	3 278
Інші нефінансові зобов'язання	18	2 274	1 803
Загальна сума зобов'язань		482 719	334 470
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	19	206 060	206 060
Емісійний дохід	19	23	23
Результат від операцій з акціонером		12 174	12 174
Інші резерви	9, 11	(15 141)	(4 064)
Резерви та інші фонди банку	19	11 449	9 896
Накопичений дефіцит		(156 629)	(156 976)
Загальна сума власного капіталу, що відноситься до власників материнського Банку		57 937	66 913
Частині участі, що не забезпечують контролю		2	2
Загальна сума власного капіталу		57 939	66 915
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		540 658	401 385

Затверджено до випуску та підписано 18 квітня 2023 року.

Г. Бьох
Голова ПравлінняГ. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)В. В. Яромоленю
Господарський бухгалтер

Примітки, подані на сторінках 6-103 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

1

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ Б

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

Консолідований звіт про прибуток або збиток за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	2022 рік	2021 рік
Процентні доходи в т.ч.:		43 687	35 657
- процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективної відсотки	20	38 906	30 673
- інші процентні доходи	20	4 781	4 984
Процентні витрати	20	(3 787)	(6 533)
Чистий процентний дохід		39 920	29 324
Прибуток від зменшення корисності та отримання збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), виконані згідно з МСФЗ 9	21	(15 398)	(658)
Чисті процентні доходи після врахування резерву на зменшення корисності		24 524	28 668
Комісійні доходи	22	32 945	35 067
Комісійні витрати	22	(12 505)	(11 840)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою		14 655	3 228
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою		(7 760)	1 017
Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	119	32
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	9	2 908	(7 688)
Чистий прибуток (збиток) від операційних об'єктів інвестиційної нерухомості		267	(873)
Витрати на виплати працівникам		(10 129)	(8 531)
Амортизаційні витрати	11	(1 975)	(2 187)
Інші адміністративні та операційні витрати в т.ч.:	23	(10 510)	(2 417)
- розформування (витрати на отворення) резерву під юридичні ризики	17, 23	(885)	6 464
- адміністративні та операційні витрати	23	(9 625)	(8 881)
Інші доходи	24	2 956	1 612
Інші прибутки (збитки) - збиток від модифікації фінансових активів		(458)	(111)
Доходи (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		(1)	(164)
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю		4	77
Прибуток до оподаткування		34 740	35 300
(Витрати на сплату податку) доходи від повернення податку	25	(4 486)	(58)
Прибуток за рік		30 254	35 242
Прибуток, що відноситься до:			
- власників материнського Банку		30 254	35 241
- часток учасці, що не забезпечують контролю		-	1
Прибуток за рік		30 254	35 242

Затверджено до випуску та підписано 18 квітня 2023 року.

Г. Бьох
Голова ПравлінняГ. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

Примітки, подані на сторінках 6-103 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

ДОДАТОК В

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН АБ «УКРГАЗБАНК» 2018-2022 рр.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
АКЦІОНЕРНИЙ БАНК «УКРГАЗБАНК»

Фінансова звітність за 2019 рік

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

На 31 грудня 2019 року

(в тисячах гривень)

	Примітки	31 грудня 2019	31 грудня 2018
Активи			
Грошові кошти та їх еквіваленти	7	46 412 441	14 035 435
Банківські метали		1 428	1 754
Кошти у кредитних установах	8	293 570	727 055
Похідні фінансові активи	9	8	523
Кредити клієнтам та фінансова оренда	10	38 985 679	45 236 844
Торгові цінні папери		-	333
Інвестиції, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	11	30 410 368	18 801 478
Інвестиційна нерухомість	12	228 857	278 028
Основні засоби та нематеріальні активи	13	1 433 633	1 710 795
Активи з права користування	14	166 159	X
Інше майно	15	735 298	799 144
Поточні активи з податку на прибуток		-	4 921
Відстрочені активи з податку на прибуток	16	-	75 432
Інші активи	18	469 802	553 253
Всього активи		119 137 243	82 224 995
Зобов'язання			
Кошти Національного банку України	19	-	4 303 770
Кошти кредитних установ	20	5 734 932	5 825 397
Похідні фінансові зобов'язання	9	43 624	1 830
Кошти клієнтів	21	103 359 581	65 121 926
Резерви під гарантії, зобов'язання та юридичні ризики	17, 23, 27	478 949	589 528
Орендні зобов'язання	14	131 747	X
Поточні зобов'язання з податку на прибуток		21 723	-
Відстрочені зобов'язання з податку на прибуток	16	83 681	-
Інші зобов'язання	18	1 028 522	626 529
Всього зобов'язання		110 882 759	76 468 980
Власний капітал			
Статутний капітал	22	13 837 000	13 837 000
Набуті права власності на акції		(518 439)	(518 439)
Результат від операцій з акціонерами		(1 102 304)	(1 102 304)
Додатковий сплачений капітал		135 942	135 942
Інші резерви	22	830 986	(347 763)
Накопичений дефіцит		(4 928 701)	(6 248 421)
Всього власний капітал		8 254 484	5 756 015
Всього власний капітал та зобов'язання		119 137 243	82 224 995

Від імені керівництва Банку затверджено до випуску та підписано

Голова Правління

Кирило Шевченко

Головний бухгалтер

Наталія Хрустальова

14 травня 2020 року

Усенко В.М.
+380 (44) 239-28-36

Примітки на сторінках 6-79 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ В

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
АКЦІОНЕРНИЙ БАНК «УКРГАЗБАНК»

Фінансова звітність за 2019 рік

ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ ТА ЗБИТКИ ТА ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД

За рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

(в тисячах гривень)

	Примітки	31 грудня 2019	31 грудня 2018 (реклаифіковано)
Процентний дохід, розрахований з використанням методу ефективного відсотка			
Кредити клієнтам		5 667 839	4 897 602
Інвестиції, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		2 936 018	2 243 828
Депозитні сертифікати Національного банку України		726 308	796 914
Кошти у кредитних установах		202 070	118 671
		9 532 235	8 057 015
Інший процентний дохід			
Торгові цінні папери		-	14 982
Фінансова оренда		131 702	43 758
		131 702	58 740
		9 663 937	8 115 755
Процентні витрати			
Кошти Національного банку України		(50 597)	(185 256)
Кошти клієнтів		(6 720 606)	(4 888 782)
Кошти кредитних установ		(135 797)	(81 866)
		(6 907 000)	(5 155 904)
Інші процентні витрати			
Орендне зобов'язання		(17 050)	X
		(17 050)	X
		(6 924 050)	(5 155 904)
Чисті процентні доходи до витрат за кредитними збитками			
		2 739 887	2 959 851
Витрати за кредитними збитками	7, 8, 10, 11 27	(617 381)	(557 773)
Чисті процентні доходи після витрат за кредитними збитками			
		2 122 506	2 402 078
Збиток від первісного визнання фінансових активів			
Результат від операцій за наданими кредитами, які оцінюються за справедливою вартістю через прибутки/збитки		(1 787)	(2 605)
Чисті комісійні доходи	24	1 064 566	760 891
Чисті прибутки/(збитки) в результаті припинення визнання фінансових активів, що оцінюються за амортизованою собівартістю		407	(3 309)
Прибутки/(збитки) від торгових цінних паперів		11	(3 277)
Чисті прибутки від інвестицій, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		65 771	30 966
Чисті прибутки/(збитки) в результаті припинення визнання фінансових зобов'язань		(1 121)	-

Примітки на сторінках 6-79 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ В

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
АКЦІОНЕРНИЙ БАНК «УКРГАЗБАНК»

Фінансова звітність за 2021 рік

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

на 31 грудня 2021 року

(в тисячах гривень)

	Примітки	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Активи			
Грошові кошти та їх еквіваленти	7	30 188 103	35 287 994
Банківські метали		1 666	2 401
Кошти у кредитних установах	8	5 081 150	661 491
Похідні фінансові активи	9	509	5 186
Кредити клієнтам та фінансова оренда	10	55 889 683	47 517 583
Інвестиції, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	11	29 458 919	56 034 056
Інвестиційна нерухомість	12	153 955	149 255
Основні засоби та нематеріальні активи	13	1 187 141	1 348 538
Активи з права користування	14	255 664	157 200
Інше майно	15	385 353	770 248
Поточні активи з податку на прибуток		-	39 429
Відстрочені активи з податку на прибуток	16	32 254	-
Інші активи	18	637 119	729 351
Всього активи		123 271 516	142 702 732
Зобов'язання			
Кошти Національного банку України	19	4 699 967	-
Кошти кредитних установ	20	7 305 696	5 669 678
Похідні фінансові зобов'язання	9	72 346	227 651
Кошти клієнтів	21	96 736 381	126 498 709
Резерви під гарантії, зобов'язання та юридичні ризики	17, 23, 27	635 462	406 111
Орендні зобов'язання	14	230 772	126 148
Поточні зобов'язання з податку на прибуток		444 773	-
Відстрочені зобов'язання з податку на прибуток	16	-	60 806
Інші зобов'язання	18	1 515 217	1 164 798
Всього зобов'язання		111 640 614	134 153 901
Власний капітал			
Статутний капітал	22	13 837 000	13 837 000
Набуті права власності на акції		(518 439)	(518 439)
Результат від операцій з акціонерами		(1 102 304)	(1 102 304)
Додатковий сплачений капітал		135 942	135 942
Інші резерви	22	(2 185)	687 554
Накопичений дефіцит		(719 112)	(4 490 922)
Всього власний капітал		11 630 902	8 548 831
Всього власний капітал та зобов'язання		123 271 516	142 702 732

Від імені керівництва Банку затверджено до випуску та підписано

Голова Правління

Андрій КРАВЕЦЬ

Головний бухгалтер

Наталія ПЛЬНИЦЬКА

19 липня 2022 року

Усенко В.
+380 (050) 508-97-97

Примітки на сторінках 6-77 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ В

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
АКЦІОНЕРНИЙ БАНК «УКРГАЗБАНК»

Фінансова звітність за 2021 рік

ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ ТА ЗБИТКИ ТА ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД

за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

(в тисячах гривень)

	<i>Примітки</i>	2021	2020
Процентний дохід, розрахований з використанням методу ефективного відсотка			
Кредити клієнтам		4 528 672	4 649 123
Інвестиції, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		3 431 288	3 545 675
Депозитні сертифікати Національного банку України		404 461	1 120 416
Кошти у кредитних установах		49 938	112 263
		8 414 359	9 427 477
Інший процентний дохід			
Кредити клієнтам, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки		12 828	14 815
Фінансова оренда		274 868	133 971
		287 696	148 786
		8 702 055	9 576 263
Процентні витрати			
Кошти Національного банку України		(74 680)	-
Кошти клієнтів		(3 211 842)	(6 236 387)
Кошти кредитних установ		(135 650)	(106 736)
		(3 422 172)	(6 343 123)
Інші процентні витрати			
Орендне зобов'язання		(20 367)	(23 536)
		(20 367)	(23 536)
		(3 442 539)	(6 366 659)
Чисті процентні доходи до витрат за кредитними збитками		5 259 516	3 209 604
Відновлення/(витрати) за кредитними збитками	7, 8, 10, 11 27	610 374	(1 516 720)
Чисті процентні доходи після витрат за кредитними збитками		5 869 890	1 692 884
Збиток від первісного визнання фінансових активів		(1 532)	(172)
Зміна справедливої вартості кредитів клієнтам, які обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		(2 541)	(1 605)
Чисті комісійні доходи	24	1 580 359	1 235 980
Чисті прибутки в результаті припинення визнання фінансових активів, що оцінюються за амортизованою собівартістю		16 997	7 831
Чисті прибутки від інвестицій, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		288 148	148 404
Чисті прибутки/(збитки) в результаті припинення визнання фінансових зобов'язань		617	(152)

Примітки на сторінках 6-77 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ В

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
АКЦІОНЕРНИЙ БАНК «УКРГАЗБАНК»

Фінансова звітність за 2022 рік

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

на 31 грудня 2022 року

(в тисячах гривень)

	Примітки	31 грудня 2022	31 грудня 2021
Активи			
Грошові кошти та їх еквіваленти	7	35 346 787	30 188 103
Банківські метали		1 349	1 666
Кошти у кредитних установах	8	2 420 569	5 081 150
Похідні фінансові активи	9	15 069	509
Кредити клієнтам та фінансова оренда	10	64 759 128	55 889 683
Інвестиції, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	11	23 217 149	29 458 919
Інвестиційна нерухомість	12	156 366	153 955
Основні засоби та нематеріальні активи	13	1 234 025	1 187 141
Активи з права користування	14	166 113	255 664
Інше майно	15	337 064	385 353
Поточні активи з податку на прибуток		2 690 423	-
Відстрочені активи з податку на прибуток	16	30 138	32 254
Інші активи	18	1 271 769	637 119
Всього активи		131 645 949	123 271 516
Зобов'язання			
Кошти Національного банку України	19	998 956	4 699 967
Кошти кредитних установ	20	8 954 428	7 305 696
Похідні фінансові зобов'язання	9	737	72 346
Кошти клієнтів	21	112 778 613	96 736 381
Резерви під гарантії, зобов'язання та юридичні ризики	17, 23, 27	698 805	635 462
Орендні зобов'язання	14	163 506	230 772
Поточні зобов'язання з податку на прибуток		-	444 773
Інші зобов'язання	18	1 134 782	1 515 217
Всього зобов'язання		124 729 827	111 640 614
Власний капітал			
Статутний капітал	22	13 837 000	13 837 000
Набуті права власності на акції		(518 439)	(518 439)
Результат від операцій з акціонерами		(1 102 304)	(1 102 304)
Додатковий сплачений капітал		135 942	135 942
Інші резерви	22	(864 441)	(2 185)
Накопичений дефіцит		(4 571 636)	(719 112)
Всього власний капітал		6 916 122	11 630 902
Всього власний капітал та зобов'язання		131 645 949	123 271 516

Від імені керівництва Банку затверджено до випуску та підписано

В.о. Голови Правління

Родіон МОРОЗОВ

Головний бухгалтер

Наталія ІЛЬНИЦЬКА

№ 08/2023 року

Усеню В.
+380 (050) 508-97-97

Примітки на сторінках 6-7 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ В

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
АКЦІОНЕРНИЙ БАНК «УКРГАЗБАНК»

Фінансова звітність за 2022 рік

ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ ТА ЗБИТКИ ТА ІНШІ СУКУПНИЙ ДОХІД

за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року

(в тисячах гривень)

	Примітки	2022	2021 (рекласифіковано)
Процентний дохід, розрахований з використанням методу ефективного відсотка			
Кредити клієнтам		7 159 283	4 528 672
Інвестиції, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		3 209 886	3 431 288
Депозитні сертифікати Національного банку України		651 301	404 461
Кошти у кредитних установах		296 466	49 938
		11 316 936	8 414 359
Інший процентний дохід			
Кредити клієнтам, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки		10 074	12 828
Фінансова оренда		239 173	274 868
		249 247	287 696
		11 566 183	8 702 055
Процентні витрати			
Кошти Національного банку України		(1 796 710)	(74 680)
Кошти клієнтів		(4 631 413)	(3 211 842)
Кошти кредитних установ		(131 173)	(135 650)
		(6 559 296)	(3 422 172)
Інші процентні витрати			
Орендне зобов'язання		(12 642)	(20 367)
		(12 642)	(20 367)
		(6 571 938)	(3 442 539)
Чисті процентні доходи до витрат за кредитними збитками		4 994 245	5 259 516
(Витрати) /відновлення за кредитними збитками	7, 8, 10, 11 27	(7 134 791)	610 374
Чисті процентні (витрати)/доходи після витрат за кредитними збитками		(2 140 546)	5 869 890
Збиток від первісного визнання фінансових активів		-	(1 532)
Зміна справедливої вартості кредитів клієнтам, які обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		(1 772)	(2 541)
Комісійні доходи	24	2 327 460	2 333 605
Комісійні витрати	24	(906 636)	(753 246)
Чисті прибутки в результаті припинення визнання фінансових активів, що оцінюються за амортизованою собівартістю		9 437	16 997
Чисті прибутки від інвестицій, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		37 331	288 148
Чисті (збитки)/прибутки в результаті припинення визнання фінансових зобов'язань		(748)	617

Примітки на сторінках 6-8 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.